Наша Свабода

№139(226) ВЫДАЕЦЦА З 25 ЛЮТАГА 2000 ГОДУ

21 СНЕЖНЯ 2001 году ПЯТНІЦА

Адрас: 220123, г.Мінск, а/с 103

тэл. 284-36-53

E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by

http://www.svaboda.com

КОШТ СВАБОДНЫ

Украіна перагледзела доўг Беларусі

Міжурадавая сустрэча прэм'ераў Беларусі і Украіны Генадзя Навіцкага і Анатоля Кінаха, што адбылася ў аўторак у Чарнігаве, мела на мэце пашырыць гандлёва-эканамічнае супрацоўніцтва паміж дзвюма краінамі.

Быў распрацаваны шэраг канкрэтных праектаў дзеля развіцця двухбаковых стасункаў, у тым ліку і сустрэчных інвестыцый. Кіраўнікі ўрадаў вялі гутарку і з прадстаўнікамі дзелавых колаў. Апошнія таксама выявілі зацікаўленасць у пашырэнні ўзаемавыгаднага бізнесу.

Узнімалася падчас міжурадавых перамоваў і пытанне ўкраінскага доўгу Беларусі. Над гэтым працавалі эксперты міністэрства фінансаў і Нацыянальнага банку.

Украінскі бок не прызнаў за сабою суму доўгу ў памеры 113 мільёнаў даляраў. Пра гэта паведаміў сам Генадзь Навіцкі, які на зваротным шляху з Чарнігава ў Мінск завітаў у ААТ "Гомельагракамплект", дзе яго і заспелі журналісты.

Доўг у памеры 113 мільёнаў даляраў быў узгоднены паміж прэзідэнтамі Леанідам Кучмам і Аляксандрам Лукашэнкам. Частку доўгу Украіна збіралася вярнуць шляхам перадачы Беларусі нерухомасці ў Крыме.

Паводле словаў прэм`ер-міністра Г.Навіцкага, зараз Украіна знізіла ўзгодненую суму доўгу ажно да 51 мільёна даляраў. Да таго ж з ранейшай дамовы скасаваны пункт пра передачу Беларусі нерухомасці ў Крыме.

Беларускі бок у сваю чаргу не прызнаў зменшанага больш як у два разы доўгу Украіны.

– Я не мог з гэтым пагадзіцца, – сказаў карэспандэнту НАШАЙ СВАБОДЫ Г.Навіцкі. – Я наогул не меў такіх паўнамоцтваў – пагаджацца ці не пагаджацца. Выстаўлены новыя ўмовы. Мы іх узялі і дамовіліся, што будзем вывучаць.

Адносна агульнай мяжы ўкраінскі бок пытанне не ўздымаў. Як заявіў старшыня Савета міністраў, праблемы мяжы паміж Беларуссю і Украінай у прынцыпе няма. Афіцыйна праведзена дэлімітацыя і дэмаркацыя. Падпісаныя ўсе дакументы. Засталася толькі адна працэдура – ратыфікацыя пагаднення ў беларускім парламенце. Аднак, як вынікае са словаў Генадзя Навіцкага, яна не адбудзецца да той пары, пакуль пытанне аб вяртанні ўкраінскага доўгу Беларусі не будзе вырашанае.

Анатоль ГАТОЎЧЫЦ

Прыватызацыя па-беларуску

Дзяржава па-ранейшаму застанецца найбуйнейшым у Беларусі гаспадаром прыбытковых прадпрыемстваў.

Такую выснову можна зрабіць з выступу кіраўніка краіны Аляксандра Лукашэнкі на нарадзе, прысвечанай акцыянаванню прадпрыемстваў нафтахімічнага комплексу. Гэтая нарада адбылася ў сераду.

Як заўсёды, замест таго, каб карыстацца багатым прыватызацыйным досведам як эканамічна развітых краінаў, так і суседніх, пераходных, беларускае кіраўніцтва вынаходзіць свой няпросты шлях, па якім мусіць пайсці прыватызацыя. Шлях гэты заблытаны да немагчымасці.

Са словаў А.Лукашэнкі вынікае, што інвестара – у першую чаргу замежнага – беларускія ўлады збіраюцца паставіць у такія ўмовы, у якіх будзе надзвычай складана не толькі атрымаць якія-небудзь прыбыткі ад інвестыцыяў, але і вярнуць ужо ўкладзеныя сродкі. Глядзіце самі.

Найперш – "абвальнай прыватызацыі" ў Беларусі не будзе. "Прыватызацыі не будзе, і не спадзявайцеся!" – казаў уладар краіны. Гэта значыць, што на акцыянаванне пойдуць толькі такія прадпрыемствы, якіх не шкада. Прыклад такога падыходу быў прадэманстраваны, калі Беларусь на расійскі ўзор правяла чэкавую прыватызацыю. У абмен на чэкі "Маёмасць", што задарма дасталіся беларусам, можна было атрымаць акцыі прадпрыемстваў, чые гадавыя дывідэнды часам былі меншыя за кошт карабка запалак. Што да высокадаходных прадпрыемстваў, то яны так і засталіся ва ўласнасці дзяржавы.

Наступны этап пасля выбару аб'екта для прыватызацыі – гэта ўзгадненне па ўсіх інстанцыях. Нездарма начальнік Беларусі паабяцаў "вельмі складаны механізм прыватызацыі". На прыватызацыю спатрэбіцца згода працоўнага калектыву, кіраўніцтва прадпрыемства, раёну, вобласці і нават краіны. Ва ўмовах чынавенскай сваволі, якія склаліся ў Беларусі, відавочна – кожны этап будзе шмат каштаваць патэнцыйнаму акцыянеру.

Пасля гэтага неабходна вызначыць памер пакету акцыяў, які можа набыць патэнцыйны інвестар. І тут А.Лукашэнка быў няўмольны: кантрольны пакет акцыяў мусіць захоўвацца ва ўласнасці дзяржавы. "Ніякай гаворкі пра перадачу кантрольнага пакету акцыяў якім бы там ні было інвестарам на першым этапе прыватызацыі быць не можа", – адзначыў ён.

Гэта значыць, што ўсе змены, якія будзе праводзіць інвестар, не пройдуць без згоды дзяржаўнага прадстаўніка, які і будзе кіраваць кантрольным пакетам акцыяў.

Тым часам айчынныя прадпрымальнікі будуць мець некаторыя прэферэнцыі пры акцыянаванні. На думку беларускага кіраўніка, акцыі для іх будуць таннейшыя.

Заканчэнне на стар.3

Прэзідэнт адведаў вучня

Візіт Яўгена Прымакова ў Мінск, які прайшоў у мінулы аўторак, мог здавацца наспадзяваным. Насамрэч яго чакалі.

Яшчэ калі акадэмік Прымакоў ачаляў расійскія МЗС і ўрад, Лукашэнка пасля сустрэч з ім заўсёды падкрэсліваў, што лічыць Яўгена Максімавіча за аднаго са сваіх настаўнікаў. Варта нагадаць, што ягонымі настаўнікамі лічацца таксама Лужкоў і патрыярх Алексій. Час ад часу Лукашэнку цягне з імі параіцца. Так, прынамсі, ён сам кажа. У некаторых колах былі жартавалі, што якраз Прымакоў у свой час параіў маладому прэзідэнту выгнаць паслоў з Драздоў. Як вядома, цяпер там застаўся разам з Лукашэнкам і пэўнаю групай адказных таварышаў толькі расійскі пасол.

І вось настаў чарговы момант, калі Лукашэнку спатрэбілася параіцца. Да апошняга моманту час бліц-візіту Прымакова ў Мінск старанна ўтойваўся. Цяперашняя сітуацыя патрабавала канфідэнцыйнасці, да якой патрыярх расійскай палітычнай сцэны быў заўсёды схільны. Выглядае вельмі верагодным, што парады Прымакова маглі насамрэч сыходзіць не толькі ад яго.

Заканчэнне на стар.3

ВЕСТКІ

Беларускія кіроўцы на расійскіх дарогах

Сёлета беларускія кіроўцы апынаціся ў дарожна-транспартных здарэннях на дарогах Расіі часцей, чым у мінулым годзе. Цягам 2001 году ДТЗ з беларускім удзелам там зарэгістравана 173; 75 чалавек загінулі, 238 атрымалі траўмы, а летась гэтыя лічбы былі роўныя адпаведна 149, 40 і 213. На беларускіх дарогах колькасць ДТЗ з удзелам расейцаў паменела на 4%.

Няўдалы паход да Адміністрацыі прэзідэнта

Усяго толькі некалькі хвілін доўжыўся 19 снежня пікет чатырох бабруйчанак у Мінску каля Адміністрацыі прэзідэнта. Жанчыны пратэставалі супраць незаконнага, на іхнюю думку, звальнення з працы і пазбаўлення жылплошчы. Яны скардзіліся на бабруйскія ўлады і прасілі сустрэчы з прэзідэнтам, але замест гэтага апынуліся ў пастарунку. Суд прысудзіў дзвюм пікетоўшчыцам 10 сутак арышту, а яшчэ дзвюм – штраф у памеры 150 мінімальных заробкаў.

Камянецкая вежа на манеце

Учора Нацыянальны банк Беларусі выпусціў у серыі «Помнікі архітэктуры Беларусі» памятныя манеты «Камянецкая вежа» накладам 2 тысячы. Адна – сярэбраная, вартасцю 20 рублёў і дыяметрам 39 мм, другая – медна-нікелевая, вартасцю адзін рубель і дыяметрам 32 мм.

Рэкорд таварных знакаў

У 2001 годзе ў Беларусі пабіты рэкорд па колькасці таварных знакаў, пададзеных на нацыянальную працэдуру рэгістрацыі. На працягу гэтага году на рэгістрацыю пададзена ўжо 2 600 таварных знакаў. Папярэдні рэкорд належаў 1994 году з 2 400 таварных знакаў.

Без юрыдычнага адрасу

Адразу некалькі грамадскіх аб'яднанняў пазбавілі памяшканняў пад юрыдычны адрас у Брэсцкім дзяржаўным універсітэце: гэта першасная арганізацыя Свабоднага прафсаюзу Беларускага работнікаў БрДУ, Геаграфічнае таварыства, Асацыяцыя палітычных навук, мясцовая каманда КВЗ, Украінскі навукова-педагагічны саюз «Берегиня». Такое рашэнне прынята адміністрацыяй ВНУ.

НАДВОР'Е

Крыніца: www.gismeteo.ru

Курс наяўнага даляра на «чорным рынку» 1580

КРЫМІНАЛ

«Зеляніну» здабывалі ў аблвыканкаме і на вуліцы

Супрацоўнікі Гомельскага ўпраўлення камітэту па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю і карупцыяй пры МУС затрымалі на працоўным месцы галоўнага спецыяліста ўпраўлення спажывецкага рынку і паслуг аблвыканкаму. Жанчына-спецыяліст атрымала хабар ад прадпрымальніка ў памеры 500 даляраў за выдзяленне рынкавых фондаў на мяса – свініну і птушку.

У гэты ж дзень на вуліцы Рагачоўскай міліцыя схапіла, як той казаў, за руку пры атрыманні валютнага хабару за распілоўку лесу дырэктарку прадпрыемства "Усход-плюс" Беларускага таварыства інвалідаў Н.Казанцаву. Узбуджана крымінальная справа.

Анатоль ЛІПСКІ

Забіты кіроўца пракуратуры

Прычыны зверскага забойства вадзіцеля пракуратуры Савецкага раёну Гомелю яшчэ не зразумелыя. Так БелаПАНу 19 снежня пракаментавалі ў праваахоўных органах гэтае злачынства.

Вечарам 17 снежня кіроўца павінен быў паставіць службовы аўтамабіль на платную аўтастаянку, аднак машына там не з'явілася. Позна ноччу ў міліцыю паведамілі пра знаходжанне трупа з прыкметамі гвалтоўнай смерці па дарозе ва ўрочышча Партызанская крынічка. У мужчыны былі праломлены чэрап, а на шыі былі відаць сляды удушвання. Месцазнаходжанне службовай аўтамашыны – «ВАЗ-2105» 2000 году выпуску белага колеру – пакуль не высвятлена. Узбуджана крымінальная справа паводле артыкулу 139, часткі 1 КК Беларусі.

Ірына ШАНЦАВА

Напад па-беларуску

У Жлобіне чацвёра невядомых рабаўнікоў уварваліся ў базальтавы цэх ЗАТ "Камбінат будматэрыялаў". Яны былі ў масках з прарэзамі для вачэй. Пагражаючы нажом і прадметам, вельмі падобным да пісталета, "маскі" звязалі двух рабочых. З печы для базальтавага ліцця грабежнікі вырвалі 2 плаціна-радыевыя фільерчатыя сілкавальнікі і зніклі. Агульная вага сілкавальнікаў – 3 кілаграмы.

Праз гадзіну рабочым удалося развязацца і націснуць кнопку трывогі. Міліцэйская служба аховы злачынцаў не знайшла.

Анатоль ІВАНОЎСКІ

БАНКРУЦТВА

Ляснуў калгас

Калгас «Ляжневічы» Іўеўскага раёну ў наступным годзе перастане існаваць. Спыніць яго дзейнасць вырашана на сходзе ўпаўнаважаных. Землі і маёмасць падзеляць паміж дзвюма мацнейшымі гаспадаркамі – калгасамі «Беларусь» і імя Кірава.

Сяргей МАКСІМОВІЧ

РЭПРЭСІІ

Штраф Саюзу палякаў

Галоўнай сядзібе грамадскага аб'яднання «Саюз палякаў Беларусі» ў Гродне пагражае вопіс маёмасці. Падатковыя органы наклалі на кіраўніцтва суполкі штраф больш як 5 мільёнаў рублёў. СПБ заўжды трымаўся на грошах, якія выдаткоўвала Польшча ў якасці гуманітарнай дапамогі. Напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў Лукашэнка выдаў дэкрэт № 8, паводле якога замежная дапамога таксама пачала абкладацца падаткам. Саюз палякаў аштрафавалі нядаўна, але штраф налічылі з моманту ўступлення ў сілу гэтага ўказу. СПБ павінен заплаціць падатак за гуманітарную дапамогу памерам 1 мільён 600 тысяч рублёў.

Сяргей МАКСІМОВІЧ

Брэнд МАЗу каштуе 200 мільёнаў даляраў

Кошт брэнду Мінскага аўтамабільнага заводу складае каля 200 мільёнаў даляраў. Пра гэта 19 снежня на прэс-канферэнцыі заявіў кіраўнік упраўлення экспертызы таварных знакаў Нацыянальнага цэнтру інтэлектуальнай уласнасці Яўген Зіневіч.

На думку спецыялістаў, для МАЗу такая ацэнка ягонага брэнду досыць няпэрнная. Праўда, у параўнанні з вядомымі заходнімі вытворцамі, гэта ўсё ж зусім няшмат. Напрыклад, брэнд кампаніі «Кока-Кола» сёння, па ацэнках спецыялістаў, каштуе прыблізна 70 мільярдаў даляраў, а гэта значна пераўвышае кошт усіх матэрыяльных актываў, пасіваў і іншых каштоўнасцей, якія належаць кампаніі.

Эксперт аналітычнага цэнтру «Стратэгія» Яраслаў Раманчук у гутарцы з карэспандэнтам БелаПАНу выказаў меркаванне, што ацэнка брэнду МАЗу ў 200 мільёнаў даляраў – завышаная, бо рэальны кошт брэнду, на ягоную думку, – гэта тое, за колькі яго гатовыя набыць. «Я думаю, дай Божа, каб за ўвесь завод МАЗ столькі заплацілі. Натуральна, для брэнду – гэта сур'ёзна завышаная сума», – сказаў Раманчук. І дадаў, што калі казаць пра кошт Мінскага аўтазаводу цалкам, то сёння ўсе ацэнкі маюць чыста ўмоўны, спекулятыўны характар, паколькі адсутнічае фондавы рынак, на якім бы акцыі гэтага прадпрыемства каціраваліся.

Аляксей АРЭШКА

АДПАЧЫНАК

2002-гі ў рэстарацыі

З 20 снежня праца сталічных рэстаранаў, кавярняў і сталовак падоўжылася на 2-3 гадзіны ў параўнанні са звычайным графікам. 180 мінскіх рэстаранаў пяройдуць на начны рэжым працы. Робіцца гэта дзеля таго, каб усе, хто пажадае, змаглі ў перадназавагодніх і калядных днях ў спакойным антуражы адзначыць святы з сябрамі і калегамі. Падлічана, што ўсе мінскія ўстановы грамадскага харчавання за гэтыя дні змогуць абслужыць каля 340 тысяч чалавек. Для іх ужо нават распрацавана адмысловае святочнае меню.

Па традыцыі сам Новы год у нас лічыцца сямейным святам, якое варта адзначаць ва ўтульным коле блізкіх сваякоў. Тых, хто збіраецца гэтым разам такую традыцыю парушыць, пазбавіць сябе ад перадназагодніх кулінарных клопатаў і раніцняга мыцця посуду, у навагоднюю ноч будуць абслугоўваць рэстарацыі і кавярні. Аднак усе яны змогуць змясціць не больш за 20 тысяч мінчукоў.

Алена ЛАБАНАВА

ЭКАЛОГІЯ

Дзень мёртвага Сонца – дзень трагедый

19 снежня, калі зімовы дзень дасягнуў амаль найменшай працягласці, на Гомельшчыне здарылася ажно шэсць жудасных трагедый.

У абласным цэнтры на вуліцы Міжгародняй з восьмага паверху свайго дому скінуліся дзве сястры – вучаніцы 9 і 5 класаў. Яны пакінулі тры поўныя адчаю запіскі: "Мама, ты нас забіла", "Мама, мы цябе ненавідзім, ты больш любіш Мішу, а не нас", "Бывай, ты нас больш не ўбачыш".

На вуліцы Маневіча ўжо ноччу быў знойдзены труп 61-гадовай жанчыны. Яна выкінулася з балкону шостага паверху.

Яшчэ трое даволі маладых людзей павесіліся. Гэта 41-гадовы рабочы саўгасу "Беразнянскі", што ў Калінкавіцкім раёне, і 26-гадовая жанчына з вёскі Каплічы. У вёсцы Залессе Чачэрскага раёну на шыбеніцы, змайстраванай у лазні на ўласным падворку, абабралася жыццё 16-гадовага юнака – навучэнца прафтэхвучылішча.

Анатоль ІВАНОЎСКІ

Падарункі на Раство

Фота Ул.ШЛАПАКА, арху

19 снежня ў Музеі гісторыі кіно адбылося святкаванне Нараджэння Хрыстова для дзяцей. У госці да малых беларусаў завіталі паслы ЗША і Чэхіі. На здымку: пасол Злучаных Штатаў Майкл Козак уручае дзецям падарункі.

Дабрачынны Новы год

З 18 снежня па 7 студзеня 2002 году ў Мінску праходзіць навагодняя дабрачынная акцыя «Нашы дзеці», арганізаваная Мінгарвыканкамам.

У рамках акцыі для дзяцей-інвалідаў і сіротаў, дзяцей з шматдзетных і апякунскіх сем'яў будуць праведзены ранішнікі, арганізаваны навагоднія святкаванні і карнавалы. Не застануцца ўбаку і дзеці, якія па волі лёсу падчас навагодніх і калядных святаў будуць на лячэнні ў клініках. Віншаванні і падарункі атрымаюць маленькія пацыенты дзіцячага апякунскага цэнтру бальніцы хуткай дапамогі і Беларускага навукова-даследчага інстытуту траўматалогіі і артапедыі.

Інга ГРЫМОНТАВА

Крамы ў навагоднім рэжыме

На Каляды – і 25 снежня, і 7 студзеня – сталічныя крамы будуць працаваць паводле свайго звычайнага графіку, а 1 студзеня – у рэжыме святочных дзён. Цягам усёй навагодняй ночы можна будзе наведаць ва ўсе круглсутачныя крамы, а таксама ў крамы па праспекце Скарыны.

А 23 снежня на ўсіх раёнах Мінску пройдуць перадсвяточныя кірмашы. Цэнтральны гарадскі кірмаш размесціцца ад 10 да 17 гадзіны на Кастрычніцкай плошчы. Пра гэта паведаміў кіраўнік галоўнага ўпраўлення спажывецкага рынку Мінгарвыканкаму Міхаіл Еўтухоўскі. Ён запэўніў, што ў крамах Мінску ніякага перадназавагодняга дэфіцыту тавараў не будзе. Нават для тых, хто выбераецца па прадукты а 23 гадзіне 31 снежня.

Інга ГРЫМОНТАВА

Цукеркі ад Санта-Клаўсаў

Сёння а 12-й гадзіне ў сталіцы каля Мінскага дзяржаўнага лінгвістычнага ўніверсітэту (былога іняза) студэнты, што належаць да Задзіночання беларускіх студэнтаў, ліквідаванага нядаўна Вярхоўным судом Беларусі, правядуць навагоднюю акцыю "Нашэсце Санта-Клаўсаў". Паўтара дзесятка Санта-Клаўсаў будуць раздаваць моладзі калядныя і навагоднія віншаванні, анкеты з просьбай закончыць такі сказ: «Дарагі Санта-Клаўс, у 2002 годзе ў сваім студэнцкім жыцці я хацеў бы змяніць...», а таксама цукеркі.

Кірэй МАНУЙЛА

Заспявалі ў Аўстрыі

15 канцэртаў на розных пляцоўках Вены і зямлі Ніжняя Аўстрыя даў Нацыянальны беларускі хор дзяўчат «Раніца» пад кіраўніцтвам Віктара Масленікава, які з 3 па 17 снежня знаходзіўся ў Аўстрыі з канцэртамі.

Як паведамляе прэс-служба МЗС Беларусі, паездка мінскага хору стала магчымаю дзякуючы партнёрскім адносінам, усталяваным з аўстрыйскім хорам з Вены *Jung Wien*, што наведаў Беларусь у кастрычніку 2001 году.

Кульмінацыяй гастроляў стаў выступ хору ў Венскай ратушы ў рамках калядных канцэртаў, у якіх бяруць удзел найлепшыя харавыя калектывы Аўстрыі ды іншых еўрапейскіх краін. На канцэрце «Раніцы» ў ратушы прысутнічалі пасол Беларусі ў Аўстрыі Віктар Гайсёнак, кіраўнік упраўлення культуры Венскай магістратуры Бернхард Дэншэр, прадстаўнікі дыпламатычнага корпусу і грамадскіх арганізацый.

Высокае прафесійнае майстэрства і разнастайны рэпертуар дазволілі хору, які з'яўляецца лаўрэатам многіх міжнародных конкурсаў, атрымаць захопленыя водгукі ў аўстрыйскай прэсе і запрашэнне прыехаць у Аўстрыю з калядным канцэртамі ў 2002 годзе.

Андрэй АСМАЛОЎСКІ

ФІНАНСЫ

Літва прадала беларускі доўг

Міністэрства эканомікі Літвы абвясціла 17 снежня, што ўжо ёсць дамоўленасць пра продаж чатыром літоўскім кампаніям 14 мільёнаў даляраў беларускага доўгу за электраэнергію. Яшчэ 31 мільён даляраў доўгу за пастаўкі электраэнергіі ў Беларусь літоўскай дзяржаўнай кампаніяй *Lietuvos Energija* павінен таксама быць выстаўлены на продаж найбліжэйшым часам.

Літва страціла надзею атрымаць грошы ад беларускай дзяржаўнай кампаніі «Белэнерга» за пастаўкі электраэнергіі ў Беларусь у 1997 і 1998 гадах. Пачынаючы з лета 2000 году літоўскія ўлады неаднаразова выстаўлялі беларускі доўг на тэндэры, але дагэтуль не могуць яго прадаць. На пачатку 2001 году было абвешчана, што расійская кампанія «Вангвард» выйграла тэндэр, абавязаўшыся заплаціць 55 % ад агульнай сумы доўгу на працягу 7-10 гадоў, але пазней адмовілася ад сваёй прапановы. У кастрычніку літоўская кампанія *Dzeirana* набыла 2,5 мільёна беларускага доўгу за 1,425 мільёна даляраў.

Гэтым разам літоўскія ўлады выставілі беларускі доўг на продаж у 45 частках па адным мільёне даляраў кожная. Пры гэтым заяўкі павінны былі прапаваць не менш за 55 % ад сумы выкупленага доўгу.

Алесь АБРАМОВІЧ

НАШЫ МЯСТЭЧКІ. СЛОНІМ

Фота IREX/ProMedia

Кожны атрымае па заслугах

Дэпутаты змагаюцца за сваю чынавенскую класнасць

19 снежня на пленарным паседжанні сесіі Палаты прадстаўнікоў ізноў паўстала пытанне пра фінансавае становішча дэпутатаў. Праблему заробкаў паднялі былы намеснік кіраўніка прэзідэнцкай адміністрацыі Іван Пашкевіч. «Па законе «Аб статусе дэпутата» наша зарплата прыроўненая да зарплаты міністра. Указам прэзідэнта аб удасканаленні структуры Савета міністраў міністрам прысвойваецца вышэйшы клас, а дэпутатам – першы. Я тут прааналізаваў з калегамі: розніца ў заробку паміж вышэйшым і першым класам – 100 тысячаў рублёў. Плюс яшчэ адпаведным указам прэзідэнт дае права надбаўкі да 80% акладу міністра, чаго мы не маем. Таму, Вадзім Аляксандравіч, я Вас вельмі прашу паднядзь гэтае пытанне, і, можа, да Новага году нам у бухгалтэрыі зробяць пераразлік заробкаў», — сказаў дэпутат, звяртаючыся да старшыні ПП Вадзіма Папова.

Вадзім Папоў заявіў, што 18 снежня ён «паставіў пытанне перад кіраўніком дзяржавы». «Большасць вайскоўцаў ведае, што можна знаходзіцца на генеральскай пасадзе, але генералам не быць. Прызначаныя міністры вышэйшага класа не маюць. Таму ўсё будзе вызначацца персанальна – зараз адпаведнае даручэнне прэзідэнта ёсць... Як вы ведаеце, вышэйшы клас прысвойваецца толькі прэзідэнтам», — адказаў В.Папоў. Гэта значыць, што кожны дэпутат будзе атрымліваць столькі грошай, на колькі ягоную лаяльнасць ацэніць А.Лукашэнка.

Віктар Кучынскі ўвогуле параўнаў дэпутатаў з «палітычнымі бамжамі». «Мне не падабаецца, што дэпутат сёння, як той палітычны бомж, мусіць хадзіць з працягнутай рукой. Я лічу, што пытанні матэрыяльна-тэхнічнага забеспячэння дэпутатаў мусяць вырашацца апэратыўна».

Рыгор БУЯН

Прэмію атрымалі

Дзевятнаццатага снежня аргкамітэт грамадзянскай ініцыятывы "Хартыя-97" правёў уручэнне сваёй штогадовай прэміі ў галіне абароны правоў чалавека. Атрымаць яе прыйшлі ўсе лаўрэаты. Ад імя абаронцаў Курапатаў прэмію "за асабістую мужнасць" атрымалі з рук Андрэя Саннікава актывісты руху супраціву "Зубр" Яўген Афнагель і Глеб Вязоўскі.

Прэмія "За лепшае асвятленне праваабарончай тэматыкі ў СМІ" дасталася журналістцы "Народнай волі" Марыне Коктыш за серыю публікацый аб праблеме вядомых людзей, якія зніклі ў Беларусі. Зорка беларускага тэлебачання Зінаіда Бандарэнка атрымала прэмію "за грамадзянскі ўчынак".

Пасля ўручэння прэмій Яўген Афнагель патлумачыў, чаму сябры незарэгістраванай Беларускай партыі свабоды адмовіліся браць прэмію ад Хартыі. Па яго словах, гэта завязана на асабістых стасунках кіраўніцтва БПС з людзьмі з аргкамітэту, што, аднак, не паўплывае на нармальныя адносіны БПСаўцаў з "зубрамі", якія дзяжураць у Курапатах разам. Прэмію абаронцы Курапатаў паабяцалі пусціць на набыццё ежы і вопраткі. Па словах Яўгена Афнагеля, абаронцы Курапатаў могуць застацца там і пасля таго, як адстаяць іх ад руйнавання, каб дабіцца ўсталявання на месцы масавых расстрэлаў мемарыяльнага комплексу.

Аляксей СТАЎСКІ

Прэзідэнт адведаў вучня

Заканчэнне, пачатак на стар 1.

Неўзабаве, 26 снежня, Лукашэнку чакае ў Крамлі вельмі сур'ёзная гаворка з Пуціным. І Пуцін, трэба думаць, вырашыў скарыстаць аўтарытэт Прымакова, каб яшчэ раз нагадаць Лукашэнку, чаго ад яго чакаюць. А Лукашэнка, у сваю чаргу, мог паспрабаваць высветліць у Прымакова рэальную сітуацыю, якая складаецца ў кіраўніцтве Расіі пасля сыходу Прымакова на вольны хлеб. Як вядома, незадоўга да свайго прыезду ў Мінск Яўген Максімавіч такі стаў прэзідэнтам. Але не Расіі, як гэта меркавалася два гады таму, а Гандлёва-прамысловай палаты.

Дарэчы, не паспеўшы абрацца на прэзідэнта гэтай грамадскай арганізацыі, Прымакоў адразу заявіў пра мэтазгоднасць стварэння яе ўласнае вертыкалі. Такі падыход да кіравання падведамаснай гаспадаркаю для ягонага беларускага вучня лічыцца аксіёмай. Але ўсё ж – што мог гэтым разам прывезці экс-прэм'ер?

Можна ўспомніць, што Прымакова чакалі ў Мінску яшчэ напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў. Тады была гаворка, што якраз Прымакову належаў праект «Машэрава – прэзідэнт». Але ягоны старанны вучань тыя планы досыць жорстка, у сваім стылі, абламаў. І візіт Прымакова, які па ідэі павінен быў сваім прыездам засведчыць талент вучня, так і не адбыўся. Затое адбылася ў Лукашэнкі мужчынская размова ў Крамлі, ужо пасля прэзідэнцкіх выбараў у Беларусі. Паводле неафіцыйнай інфармацыі, расійскі бок вельмі раздражнёна ўспрыняў паводзіны беларускага лідэра, які, як выявілася, збіраецца па-свойму трактаваць дасягнутыя перад выбарамі з гаспадаром Крамля дамовы, што дазволілі нейтралізаваць апазіцыю Лукашэнку ў Маскве. Гэтыя дамоўленасці тычыліся ўдзелу буйнога расійскага капіталу ў акцыянаванні беларускіх прадпрыемстваў і уніфікацыі заканадаўстваў дзвюх краін. Мяркуецца, што на паседжанні Вышэйшага дзяржаўнага савета Саюзу Расіі і Беларусі, якое плануецца на 26 снежня, мужчынская размова ў Крамлі будзе працягнута. І з абавязковым эфектыўным вынікам. У чым гэты эфектыўны вынік і для каго ён эфектыўны, Прымакоў, мабыць, і спрабаваў патлумачыць. Праўда, літаральна назаўтра пасля ад'езду Прымакова Лукашэнка правёў у сябе важную нараду, на якой даў устаноўкі, як праводзіць акцыянаванне ў Беларусі. Ніякіх перавагаў для расійскага капіталу ў гэтым працэсе, мяркуючы паводле рэпартажу беларускага тэлебачання, рабіцца не будзе. Больш за тое, старшыня Вышэйшага дзяржаўнага савета Саюзу дзвюх краін палічыў неабходным падкрэсліць, што тае прыватызацыя ў "шокавай тэрапіяй", якая дазволіла асабіста ўзбагаціцца кіраўнікам некаторых краін, у Беларусі не будзе. Калі прыгадаць, што пад такой прыватызацыяй, як правіла, разумелі чубайсаўскую, часоў Ельцына, дык, выходзіць, Лукашэнка меў на ўвазе "багацці", нажытыя першым прэзідэнтам Расіі. А Пуцін яму нядаўна найвышэйшы расійскі ордэн уручыў. Прычым у прысутнасці Лукашэнкі і другіх лідэраў краін СНД. Цяжка сказаць, ці ў такім стылі размаўляў Прымакоў з Лукашэнкам. Ніхто ж не кажа, што прыватызацыя ў Расіі прайшла бязгрэшна. І, вядома, важна не паўтарыць памылак свайго партнёра па Саюзе. Пра гэта казаў і Прымакоў у інтэрв'ю беларускаму тэлебачанню. Але ў той жа час ён казаў пра неабходнасць збліжэння, уніфікацыі заканадаўстваў дзвюх краін. Прычым уніфікацыі з заканадаўствам расійскім, а не з беларускім. Падобна, што пасля гутаркі з Прымаковым галава беларускай дзяржавы зрабіў высновы, якія не ўва ўсім могуць задаволіць расійскі бок. Не выключана, што з гэтым можа быць звязана і прыкметнае ахаладжэнне стасунку Лукашэнкі да асобы дзяржсакратара віртуальнае саюзнае дзяржавы Паўла Барадзіна. Нават нягледзячы на ягоную перспектывы стаць галавою кампаніі "Алроса" – галоўнага здабытчыка алмазаў у свеце. Цяпер цікава, як і ў якой форме Прымакоў перакажа змест сваёй мінскай гаворкі прэзідэнту Пуціну.

Раман ЯКАЎЛЕЎСКІ

АДУКАЦЫЯ

Дэпутаты супраць дабрабыту настаўнікаў

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў не пагадзіліся заканадаўча гарантаваць заробкі педагогам у памеры не ніжэйшым за сярэдні ўзровень у прамысловасці, а прафесарска-выкладчыцкаму штату - не меней чым у 1,5 раза вышэй за гэты ўзровень.

У аўторак у Палату прадстаўнікоў патрапіла новая рэдакцыя закону "Аб адукацыі", прапанаваная Аляксандрам Лукашэнкам. Як перадае агенцтва БелаПАН, пасля шматгадзіннага абмеркавання Палата прадстаўнікоў накіравала гэты законапраект на дапрацоўку.

Асноўныя спрэчкі адбыліся падчас абмеркавання 52 артыкулу, які вызначае правы і абавязкі педработнікаў. Дэпутаты спачатку патрабавалі, каб у ім педагогам гарантавалася заработная плата не ніжэйшая за сярэдні ўзровень у прамысловасці, а прафесарска-выкладчыцкаму штату – вышэйшая не меней чым у 1,5 раза. Для даведкі: на сённяшні дзень беларуская педагогі атрымліваюць заробак, эквівалентны 70% ад сярэдняга заробку ў прамысловасці.

Урад Беларусі адмовіўся паляпшаць дабрабыт настаўнікаў і выкладчыкаў. У адказ ён прапанаваў штогод пры распрацоўцы прагнозу сацыяльна-культурнага развіцця і бюджэту Беларусі вызначаць суадносіны паміж узроўнямі заработнай платы работнікаў гэтых галінаў. Дэпутаты не пагадзіліся з такой неканкрэтнай прапановай і вырашылі, што законапраект трэба дапрацоўваць.

Аднак дэпутацкай непахіснасці хапіла ненадоўга. Ужо ў сераду, зусім нечакана, закон "Аб адукацыі" зноў з'явіўся на парадку дня. Трэба разумець, менш чым за дзень чыноўнікі з прэзідэнцкай адміністрацыі здолелі давесці да паслухмяных "народных абраннікаў", хто ў хаце, то бок у Авальнай зале, гаспадар. Можа, ім нагадалі, што сесія заканчваецца ўжо ў чацвер, а пераносіць абмеркаванне яшчэ аднаго закону на вясну не варта. Можа, нагадалі пра якія-небудзь прэміяльныя, памер якіх будзе залежаць ад колькасці прынятых за гэтую сесію законаў...

Як бы там ні было, але ў выніку законапраект быў гэтым разам абмеркаваны з падачы камісіі па адукацыі амаль без спрэчак і прыняты ў другім чытанні. Сярод іншых патрапіў у закон і артыкул, паводле якога педагогам забаронена «выкарыстоўваць навучальны працэс у палітычных мэтах для прымушэння вучняў (выхаванцаў) да дзеянняў, што супярэчаць Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь і заканадаўчым актам Рэспублікі Беларусь».

Калі ў аўторак дэпутаты меркавалі, што гэты артыкул можа быць падставай для звальнення настаўнікаў са школы «па палітычных матывах», то ў сераду на гэта ўсе ўжо забыліся.

Учора ж паспяхова скончылася трэцяя сесія Палаты прадстаўнікоў, і пасля справаздачы спікера палаты Вадзіма Папова дэпутаты раз'ехаліся на калядныя вакацыі.

Што да шматтысячнай арміі беларускіх педагогаў, то яны, хутчэй за ўсё, засталіся ў шчаслівым няведанні пра тое, што іхныя "абраннікі" ім здрадзілі. Вось ужо каторы год запар яны будуць сустракаць Новы год у галечы і марным чаканні падвышэння заробкаў.

Ірына СТАРЦАВА

ДЫПЛАМАТЫЯ

Ратацыя ў КНГ АБСЕ

З 1 студзеня будучага году ў складзе Кансультацыйна-назіральнай групы (КНГ) АБСЕ ў Беларусі будзе працаваць новы супрацоўнік. Гэта – грамадзянка ЗША Мэгам Фітцджэральд. Яна заменіць у складзе КНГ Беату Разуміловіч, якая таксама мела амерыканскае грамадзянства. Як і яе папярэдніца, Мэгам Фітцджэральд будзе займацца ў першую чаргу праваабарончай тэматыкай.

Уладзімір ГЛОД

Прыватызацыя па-беларуску

Заканчэнне, пачатак на стар 1.

Далей паўстае фінансавае пытанне - як разлічвацца за акцыі. Беларускі кіраўнік мяркуе, што ёсць толькі адзін шлях - грашовы. Ён падкрэсліў, што дзяржава не можа дапусціць прыватызацыі за чэкі і каштоўныя паперы: "Акцыянаванне прадпрыемстваў Беларусі магчымае толькі за грошы". Але таксама не ўсе наяўныя сродкі яму падыходзяць: афшорныя фірмы, калі тая раптам прэтэндуюць на акцыянаванне беларускіх прадпрыемстваў, могуць адразу развітацца з гэтымі сваімі марамі. "Грошы сумнеўнага паходжання нам не патрэбныя", – адзначыў прэзідэнт.

Селекцыя прыдатных інвестараў на гэтым не заканчваецца. Як зазначыў Аляксандр Лукашэнка, усе прапанаваныя інвестыцыйныя праекты будуць вызначацца на падставе тэндэру.

Ад замежных інвестараў дзяржава будзе чакаць падвышэння эфектыўнасці працы прадпрыемстваў, паляпшэння дабрабыту працаўнікоў прадпрыемства, павелічэння заробкаў і падвышэння адлічэнняў у бюджэт.

Аднак, адначасова інвестары будуць вымушаныя забяспечваць сацыяльную абарону працаўнікоў. Як адзначыў кіраўнік дзяржавы, Беларусь адбудоўвае сацыяльна арыентаваную эканоміку, і гэта значыць, што сацыяльная база на заводах мусіць захоўвацца, а людзей не трэба выкідаць на вуліцу "па скарачэнні".

Дазволім тут сабе рэмарку: наведаўшы сёлета завод "Гарызонт", А.Лукашэнка вельмі хваліў тагачаснага дырэктара Уладзіміра Сямашку за тое, што ён не праводзіць скарачэнняў працаўнікоў. У выніку на заводзе працуюць каля 4 000 чалавек замест неабходных 400 - і, адпаведна, атрымліваюць значна меншы заробак за той, які мог бы быць. Гэты "працоўны подзвіг" дырэктара "Гарызонту" не застаўся незаўважаным - нядаўна ён стаў міністрам энергетыкі. Трэба разумець, ад новых "гаспадароў" будуць патрабаваць таго ж - захавання неэфектыўных тэхналогій.

І на гэтым прыгоды замежных інвестараў у Беларусі не скончацца. Беларускі кіраўнік гарантаваў "капітальны і ўсебаковы кантроль" за працэсамі акцыянавання. "Прыватызацыі дзеля прыватызацыі не будзе - яна будзе праходзіць адкрыта, сумленна і галосна... Брудная, крымінальная рэформы не будзе". Такім чынам, пільнае адсочванне ўсіх дзеянняў інвестараў ужо гарантавана.

Што да прадпрыемстваў нафтахімічнай прамысловасці, прыватызацыі якіх, уласна кажучы, і датычыла нарада, то тут, апроч пералічаных умоваў, будуць выкарыстоўвацца яшчэ і дадатковыя. Рэч у тым, што якраз гэтыя прадпрыемствы — ласы кавалак для буйных расійскіх канцэрнаў кшталту "*Славнефти*", "*Лукойла*", "*ИТЕРЫ*" і г.д.

Прадпрыемствы нафтахімічнай галіны Беларусі - адны з тых нешматлікіх, што знаходзяцца на плаву. Як зазначыў беларускі кіраўнік, яны вырабляюць больш за 20% ад агульнага аб'ёму валавага ўнутранага прадукту Беларусі.

"Індывідуальны падыход" да кожнага інвестара тут забяспечаны. Гэта значыць, што, апроч агульнага інвестыцыйнага плану, беларускае чынавенства мусіць выбіраць менавіта тыя фірмы, якія валодаюць рынкам сыравіны і рэсурсаў, "з'яўляюцца носьбітамі адмысловых ведаў у кіраванні", маюць у распараджэнні новую тэхніку і высокія тэхналогіі, а таксама дастатковы аб'ём уласных сродкаў. На дадатак, ад інвестара патрабуюцца гарантыі, што ён будзе пастаўляць у Беларусь сыравіну, у прыватнасці - нафту.

Чым звычайна заканчваюцца такія "выбары" па ўсім свеце - вядома. Карупцыйныя справы раскручваюцца, як толькі мяняецца ўрад - а можа, і раней. Аднак А.Лукашэнка, як сапраўдны аптыміст, спадзяецца на лепшае: "Ніводзін чыноўнік не павінен думаць пра якія-небудзь асабістыя выгады. У разлік бяруцца толькі інтарэсы людзей і дзяржавы".

У фінале прысутным на нарадзе прэм'ер-міністру Генадзю Навіцкаму, кіраўнікам шэрагу міністэрстваў і ведамстваў краіны было даручана пачаць працу па акцыянаванні і ўжо да 25 студзеня 2002 году прадставіць дакладныя вынікі перамоваў з кампаніямі, якія пажадаюць узяць удзел у прыватызацыі пабеларуску. У асноўным тут маецца на ўвазе расійскія кампаніі, аднак кіраўнік дзяржавы мае пэўныя спадзяванні і на заходнюю дапамогу. У прыватнасці, ён абяцаў "скіраваць вектар на Захад".

Падсумоўваючы вынікі гэтай нарады, можна адзначыць: калі Беларусь насамрэч усталюе такія правілы гульні, то інвестараў давядзецца адразу заносіць у "Чырвоную кнігу". Бо гэта толькі наша кіраўніцтва думае, што мы - адзіная ў свеце краіна, дзе можна эфектыўна ўкладаць грошы. А выгадна і без праблемаў укласці свае сродкі можна шмат яшчэ дзе.

Але магчымы і такі варыянт: уся вышэйзгаданая інфармацыя была агучаная з адзінай мэтай - запалохаць непажаданага, "чужога" інвестара. А з "сваімі" ўсё ўжо даўно дамоўлена - і на іхніх умовах, а не на нашых. І тыя толькі чакаюць адмашкі, каб прыйсці ў Беларусь "грунтоўна і назаўсёды".

Расціслаў ПЕРМЯКОЎ

ПОНЕДЕЛЬНИК • 24 ДЕКАБРЯ

7.00 Л.Голубкина и Ю.Яковлев в музыкальном фильме «ГУСАРСКАЯ БАЛЛАДА» («Мосфильм»).
8.35 Телебарометр. Прогноз погоды.
9.00 Новости.
9.10 Экран индийского кино. «НЕВИННАЯ ЛОЖЬ». 1-я и 2-я серии.
12.10 Королевская охота.
12.35 «Браво, Маэстро!» Музыкальная программа к 80-летию народного артиста СССР профессора В.Ровдо.
13.30 Сериал «Ростов-папа» (Россия).
14.25 Волшебная шкатулка «Союзмультфильма». «Снежная дорожка», «Петушок и краски», «Снегурочка».
15.00 Новости.
15.15 Гандбол. Профессиональная гандбольная лига. Мужчины. СКА (Минск) - «Портовик» (г.Южный, Украина). 2-й тайм.
16.00 О.Янковский и И.Купченко в сказке для взрослых «ОБЫКНОВЕННОЕ ЧУДО» («Мосфильм»). 1-я и 2-я серии.
18.20 «Московские гастроли на фоне юбилея». Национальный академический драматический театр им. Я.Коласа.
19.10 Т.Хилл и Б.Спенсер в рождественской комедии «ЛЮБИТЕЛИ НЕПРИЯТНОСТЕЙ» (США).
21.00 Панорама.
21.35 Стадион.
22.00 А.Парийо, Г.Бирн в мелодраме «Звезда Фрэнки» (Англия - Ирландия - Франция - США).
23.40 Праздничное богослужение на Рождество Христово с Минской архикатедры Пани Марии.

08.00 Новости.
08.15 «Земля любви». Сериал.
09.15 Что? Где? Когда?
10.25 Док.детектив.
10.50 Библиомания.
11.00, 20.35 Прямая линия с Президентом Российской Федерации В.В.Путиным.
14.15 Боевик «ШАКАЛ».
16.00 Большая стирка.
17.25 «С легким паром!».
17.00 Новости.
18.00 Жди меня.
19.00 «Кто хочет стать миллионером?».
20.00 Время.
21.45 Независимое расследование.
22.30 Ночное «Время».
23.00 Концерт «Три тенора. Рождество».

07.00, 08.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
07.15 Москва - Минск.
07.35 Экспертиза РТР.
07.50 Вести - Москва.
08.15 Фильм «ГОСПОЖА БОВАРИ».
10.30 «Санта-Барбара».
11.00, 18.00 Прямая линия с Президентом России В.В. Путиным.
16.30 Комедия «НАЗНАЧЕНИЕ».
19.35, 22.30 Местное время. Вести - Москва.
19.55 Детектив «Пуаро Агаты Кристи. Зло под солнцем».
22.45 Дежурная часть.
23.00 Фильм «МАЛЕНЬКИЕ ЖЕНЩИНЫ».
01.00 Прогноз погоды.

05.00, 06.00, 07.00, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.05 Сегодня.
05.10 Криминал.
05.15, 07.15 Впрок.
05.25, 06.35, 14.30 Афиша.
05.40, 07.25 Наши любимые животные.
05.45, 06.45, 07.45 Пять минут с Новоженовым.
05.50, 06.50 Большие деньги.
06.15 Криминал.
06.30, 07.35 Карданный вал.
07.55 Криминал.
08.25 Служба спасения.
09.30 Намедни.
10.40 Куклы.
11.25 Сериал «Полицейские».
13.20 Ток-шоу «Принцип «Домино».
14.35 Криминал.
15.25 Сериал «Графиня де Монсоро».
16.30 Сериал «Ростов-папа».
17.35 Криминал.
18.35 Герой дня.
18.55 Док. фильм «СССР. Последние дни».
20.00 Алчность.
21.55 Сериал «Скорая помощь».
23.25 Гордон.

09.15 «Бесконечная история Голливуда».
09.40 Док. фильмы.
10.25 Сферы.
11.10 «Про Петрушку». Мультфильм.
11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.
11.45 Культурная революция.
12.35 «Антология одного стихотворения».
12.40 «В ГОРАХ МОЕ СЕРДЦЕ». Худ. фильм.
13.30 Вместе с Фафалей.
13.45 Все суры Корана.
14.05 Живое дерево ремесел.
14.15 Архитектурная галерея.
14.30 «Осенние портреты».
15.10 «Готовы или нет». Сериал.
15.35 «Коля, Оля и Архимед». Мультфильм.
16.00 Поет Дмитрий Хворостовский.
16.30 Alma mater.
17.00 «Тайна оперенного змея». Сериал.
17.50 «Век Русского музея».
18.15 «Штокингер». Сериал.
19.05 Новогодние истории.
19.15 Великие пианисты XX.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 «О, не лети так жизнь...» Док. фильм.
21.20 Концертино.
21.35 «Что делать?».
22.30 От киноавангарда к видеоарту.

05.45 Дорожный патруль.
06.00 Сейчас.
06.10 День за днем.
06.30 Сейчас.
06.40 День за днем.
07.00 Сейчас.
07.10 День за днем.
07.30 Сейчас.
07.35 День за днем.
07.50 Назло.
08.00 Сейчас.
08.25, 20.45 Сериал «Охота на Золушку».
09.25 «Итого».
10.00 Сейчас.
10.20 Сериал «Женщина с характером».
11.10, 12.20, 14.25 Телемагазин в Минске.
11.30 «Советы профессора Чайникова».
12.00 Сейчас.
13.20 Сериал «Самые громкие преступления XX века».
14.00 Сейчас.
14.40 Дорожный патруль.
15.00 Сериал «Черный ворон».
16.00 Сейчас.
16.30 Сериал «Черный ворон».
17.40 Дорожный патруль.
18.00 Сейчас.
18.45 Сериал «Черный ворон».
20.00 Сейчас.
20.35 Тушите свет.
22.00 Грани.
22.45 «Соловьиная ночь».
23.35 Дорожный патруль.

06.00 «Икс-мен». Мультсериал.
06.30 «Тик - герой». Мультсериал.
07.00 «Фантастическая четверка». Мультсериал.
07.30 «Принцесса Сиси». Мультсериал.
08.00 Информационная программа «168 часов Минска».
08.50 «Виртуальный мир».
09.00 Детектив «НОЧНАЯ ТРЕВОГА».
11.05 «Параллели».
11.30 «Завтрак с Ликой».
12.00 «24 часа».
12.15 «Случайный свидетель».
12.45 «Дальнобойщики». Сериал.
13.55 «Дальнобойщики». Сериал.
15.00 «24 часа».
15.30 «Фантастическая четверка». Мультсериал.
16.00 «Тик - герой». Мультсериал.
16.30 «Икс-мен». Мультсериал.
16.55 «Чертенок». Теленовелла.
18.00 «24 часа».
18.15 «Колесо истории». 130 лет Белорусской железной дороге.
18.30 «Хит-момент - вечерняя рапсодия».
19.00 «Тема дня». Авторская программа Сергея Виноградова.
19.10 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
19.15 «Вечарніца».
19.30 Киноповесть «Успех».
21.40 «Конференция маньяков». Сериал.
23.00 «24 часа».
23.30 «Виртуальный мир».
23.45 «М1». Музыкальная программа.
00.00 Футбольный курьер.
00.30 «Необыкновенно-обыкновенное Рождество. Натали Коул». Музыкальная программа.
01.30 «М1». Музыкальная программа.

ВТОРНИК • 25 ДЕКАБРЯ

7.00 С.Крамаров и Л.Куравлев в худ.фильме «ЭТА ВЕСЕЛАЯ ПЛАНЕТА» («Мосфильм»).
8.30 Волшебная шкатулка «Союзмультфильма». «Тимошкина елка», «Новогодний ветер».
9.00 Новости.
9.10 Пасторское слово кардинала Казимира Свёнтака на Рождество Христово.
9.20 Існасць. Праздничная программа.
9.45 Фильм - детям. Ж.Депардье в худ.фильме «БОГУС» (Франция).
11.35 Концерт Кристины Орбакайте на «Славянском базаре в Витебске».
12.25 Е.Яковлева, А.Абдулов в музыкальной комедии «ЧАРОДЕИ» (Одесская к/с). 1-я и 2-я серии.
15.00 Новости.
15.15 «Чародеи». Музыкальная программа.
16.35 «Истинная история Деда Мороза». Мультфильм (Международный Французский Канал).
17.30 «Москва - Минск».
17.50 КВН. Финал Евролиги.
19.20 Д.Каан и Н.Кейдж в комедии «МЕДОВЫЙ МЕСЯЦ В ВЕГАСЕ» (США).
21.00 Панорама.
21.35 Спорт-курьер.
21.45 Премьера телеэкрана. С.Уивер, Д.Хьюит и Д.Хэкмен в авантюрной комедии «СЕРДЦЕЕДКИ» (США).
23.45 Ток-шоу «Дела житейские». Моя профессия Дед Мороз.
0.15 «ЧЕТЫРЕ ТАНКИСТА И СОБАКА». Худ. фильм (Польша).

08.00, 11.00, 17.00 Новости.
08.15 Жди меня.
09.15 «С легким паром!».
09.40 «Кто хочет стать миллионером?».
10.35 «Непутевые заметки».
10.50 Библиомания.
14.15 «Ералаш».
14.25 Фильм «СЕРЕНАДА СОЛНЕЧНОЙ ДОЛИНЫ».
16.00 Большая стирка.
17.25 Сериал «Ускоренная помощь».
18.00 «Земля любви». Сериал.
19.00 «Слабое звено».
20.00 Время.
20.35 «Остановка по требованию-2».
21.45 Фильм «ПОСЛЕДНИЙ ГОД ИМПЕРИИ». 3-я серия. «Крах».
22.30 Ночное «Время».
22.50 «Частный взгляд на жизнь президента». Док. фильм.
00.40 Сериал «Паранормальные явления. Закрытое досье».

08.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
08.15, 18.00 Сериал «Агентство НЛС».
09.05 Папа, мама, я - спортивная семья.
10.30 «Санта-Барбара».
16.30 Комедия «УКРОЩЕНИЕ СТРОПТИВОЙ».
19.35, 22.30 Местное время. Вести - Москва.
19.55 Сериал «Марш Турецкого-2».
21.30 «Откройте, милиция!» Док. сериал.
22.45 Комедия «МАРТА ВСТРЕЧАЕТ ФРЕНКА, ДАНИЭЛЯ И ЛОУРЕНСА».
00.20 «Кинескоп».
01.15 Прогноз погоды.

05.00, 06.00, 07.00, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.05 Сегодня.
05.15, 06.20, 14.35, 17.40 Криминал.
05.20, 07.15 Впрок.
05.30, 06.35, 14.30 Афиша.
05.35, 07.25 Наши любимые животные.
05.45, 06.45, 07.45 Пять минут с Новоженовым.
05.50, 06.50, 07.50 Большие деньги.
06.30, 07.35 Карданный вал.
08.00, 21.55 Сериал «Скорая помощь».
09.25, 20.05 Алчность.
10.05 Шоу Елены Степаненко.
11.25 Сериал «Полицейские».
13.20 Ток-шоу «Принцип «Домино».
15.25 Сериал «Графиня де Монсоро».
16.30, 18.55 Сериал «Ростов-папа».
18.35 Герой дня.
23.25 Гордон.

09.15 Золотой пьедестал.
09.40, 15.35 Документальный экран.
10.30 В вашем доме.
11.10 «Гайдук». Мультфильм.
11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.
11.45 «МАЛЕНЬКИЕ ПУТЕШЕСТВЕННИКИ». Худ. фильм.
13.05 «Приключения Васи Куролесова». Мультфильм.
13.30 Вместе с Фафалей.
13.45 Дело житейское.
14.15 Власть факта.
14.30 Сценограмма.
15.10 «Готовы или нет». Сериал.
16.30 «Российский курьер».
17.00 «Тайна оперенного змея». Сериал.
17.50 Дворцовые тайны.
18.15 «Штокингер». Сериал.
19.05 Новогодние истории.
19.15 Великие пианисты XX.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 «Цитаты из жизни».
20.40 «РОЖДЕСТВЕНСКИЙ ПИРОГ». Худ. фильм.
22.30 Форма.

05.45, 14.40, 17.40, 23.35 Дорожный патруль.
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00 Сейчас.
06.10, 06.40, 07.10 День за днем.
07.40, 20.35 Тушите свет.
07.50 Назло.
08.25, 20.45 Сериал «Охота на Золушку».
09.25 «Без галстука».
10.20 Сериал «Женщина с характером».
11.10, 12.20, 14.25 Телемагазин в Минске.

Адры Тату ў фільме «Амелія»

11.30 Катастрофы недели.
13.20 Сериал «Самые громкие преступления XX века».
15.00 «Москва в 41-м».
15.45 Видеоклип.
16.30 Сериал «Черный ворон».
18.45 Сериал «Черный ворон».
22.00 Грани.
22.45 «Без протокола».

06.00 «Икс-мен». Мультсериал.
06.30 «Тик - герой». Мультсериал.
07.00 «Фантастическая четверка». Мультсериал.
07.30 «Принцесса Сиси». Мультсериал.
08.00 «М1». Музыкальная программа.
08.15 Новости СНГ.
08.30 «Автопанорама».
08.45 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
08.50 «Виртуальный мир».
09.00 Киноповесть «Успех».
11.30 «Перекресток». Музыкально-развлекательная программа.
12.00 «24 часа».
12.15 «Случайный свидетель».
12.45 «Конференция маньяков». Сериал.
14.00 «Секретные материалы». Сериал.
15.00 «24 часа».
15.30 «Фантастическая четверка». Мультсериал.
16.00 «Новоселье в нашем доме».
16.55 «Чертенок». Теленовелла.
18.00 «24 часа».
18.30 «Здравствуйте, доктор!».
18.45 «Автопанорама».
19.00 «Тема дня». Планерка в мэрии.
19.10 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
19.15 «Вечарніца».
19.30 Комедия «ВЛЮБЛЕННЫЙ ГАСТРОЛЕР».
21.40 «Конференция маньяков». Сериал.
23.00 «24 часа».
23.30 «Виртуальный мир».
23.45 Мелодрама «СОСЛУЖИВЦЫ».
01.50 «М1». Музыкальная программа.

СРЕДА • 26 ДЕКАБРЯ

6.00, 7.00, 8.00 Новости.
6.10, 7.10, 8.10 Доброе утро, Беларусь!
9.00 Новости.
9.10 «Страсти». Сериал (Италия).
10.00 Здоровье. Тележурнал.
10.30 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).
11.00 «Семейные узы». Сериал (Бразилия).
12.00 Новости.
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.05 «ГОСТЬЯ ИЗ БУДУЩЕГО». Худ. фильм (к/с им.М.Горького). 1-я серия.
14.15 Док.сериал «Сокровища мировой культуры» (Германия).
14.30 Время местное. Репортажи из провинции.
15.00 Новости.
15.15 «Дэнни, расскажи мне историю». Док.сериал (Международный Французский Канал).
15.25 «Сказки отца Кастора-2». Мультсериал (Международный Французский Канал).
15.40 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).
16.10 «Пять чудес».
16.20 «5 х 5». Информационно-развлекательная программа для стар шеклассников.
17.00 «Страсти». Сериал(Италия).
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.35 Час профессионала.
19.00 Э.Робертс и Г.Скакки в худ.фильме «КОКАКОЛЬЩИК» (Австралия).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 «Семейные узы». Сериал (Бразилия).
22.40 Спорт-курьер.
22.50 Хоккей. Международный турнир. «Молот-Прикамье» (Пермь) – сборная Беларуси. 2-й и 3-й периоды.
24.00 Новости.
0.15 Криминальное досье.
0.40 «ЧЕТЫРЕ ТАНКИСТА И СОБАКА». Худ. фильм (Польша).

08.00, 11.00, 17.00 Новости.
08.15, 18.00 «Земля любви». Сериал.
09.15 Сериал «Ускоренная помощь».
09.40 «Слабое звено».
10.35 «Непутевые заметки».
10.50 Библиомания.
15.00, 20.35 «Остановка по требованию-2».
16.00 Большая стирка.
17.25 Смехопанорама.
19.00 «Последний герой».
20.00 Время.
21.45 Как это было. «Первый «Новогодний огонек». 1962 год.
22.30 Ночное «Время».
23.00 «Цивилизация».
23.30 «Ночная смена».

08.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
08.15, 18.00 Сериал «Агентство НЛС».
09.05 Папа, мама, я - спортивная семья.
10.30 «Санта-Барбара».
16.30 Комедия «ДУШЕЧКА».
19.35, 22.30 Местное время. Вести - Москва.
19.55 Сериал «Марш Турецкого-2».
21.40 «Откройте, милиция!» Док. сериал.
22.45 Комедия «ЛЮБОВЬ ЗЛА...».
00.10 «Братья по лазеру».
01.00 Прогноз погоды.

05.00, 06.00, 07.00, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.05 Сегодня.
05.10, 06.15, 14.35, 17.40 Криминал.
05.20, 07.15 Впрок.
05.30, 06.35, 14.30 Афиша.
05.35, 07.25 Наши любимые животные.
05.45, 06.40, 07.50 Пять минут с Новоженовым.
05.50, 06.50, 07.55 Большие деньги.
06.30, 07.40 Карданный вал.
08.00, 21.55 Сериал «Скорая помощь».
09.25, 20.00 Алчность.
10.05 Квартирный вопрос.
10.35 «Среда».
11.25 Сериал «Полицейские».
13.20 Ток-шоу «Принцип «Домино».
15.30 Сериал «Графиня де Монсоро».
16.30, 18.55 Сериал «Ростов-папа».
18.35 Герой дня.
23.25 Гордон.

09.15 Ток-шоу «Наобум».
09.40, 15.35 Док. фильмы.
10.40 «Камера-обскура».
11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.
11.45 «ПРИНЦ-ПРИВИДЕНИЕ». Худ. фильм.
13.00 Голоса Домского собора.
13.30 Вместе с Фафалей.
13.45 Пути Господни...
14.15 Чем живет Россия.
14.30 Блистательный Санкт-Петербург.
15.10 «Готовы или нет». Сериал.
16.30 «Ноу-хау».
17.00 «Тайна оперенного змея». Сериал.
17.50 Кто мы?
18.15 «Штокингер». Сериал.
19.05 Новогодние истории.
19.15 Великие пианисты XX.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 Отечество и судьбы.
20.40 «ЖИЗНЬ КАК СМЕРТЕЛЬНАЯ БОЛЕЗНЬ, ПЕРЕДАЮЩАЯСЯ ПОЛОВЫМ ПУТЕМ». Худ. фильм.
22.30 Партитуры не горят.

05.45, 14.40, 17.40, 23.35 Дорожный патруль.
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00, 20.00 Сейчас.
06.10, 06.40, 07.10 День за днем.
07.40, 20.35 Тушите свет.
07.50 Назло.
08.25, 20.45 Сериал «Охота на Золушку».
09.25 «Сеть».
10.20 Сериал «Женщина с характером».
11.10, 12.20, 14.25 Телемагазин в Минске.
11.30 «Просто звери».
13.20 Сериал «Самые громкие преступления XX века».
15.00 «Москва в 41-м».
15.50 Видеоклип.
16.30, 18.45 Сериал «Черный ворон».
22.00 Грани.
22.45 «Без протокола».

06.00 «Икс-мен». Мультсериал.
06.30 «Тик - герой». Мультсериал.
07.00 «Фантастическая четверка». Мультсериал.
07.30 «Принцесса Сиси». Мультсериал.
08.00 «М1». Музыкальная программа.
08.15 Новости СНГ.
08.30 «Завтрак с Ликой».
08.35 Музыка на СТВ.
08.45 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
08.50 «Виртуальный мир».
09.00 Комедия «ВЛЮБЛЕННЫЙ ГАСТРОЛЕР».
11.30 «М1». Музыкальная программа.
12.00 «24 часа».
12.15 «Случайный свидетель».
12.45 «Конференция маньяков». Сериал.
14.00 «Баффи». Сериал.
15.00 «24 часа».
15.30 «Фантастическая четверка». Мультсериал.
16.00 «Тик - герой». Мультсериал.
16.30 «Икс-мен». Мультсериал.
16.55 «Чертенок». Теленовелла.
18.00 «24 часа».
18.30 «Радио-точка». Музыкально-развлекательная программа.
19.00 «Тема дня». Авторская программа Сергея Виноградова.
19.10 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
19.15 «Вечарніца».
19.30 Триллер «ПОЛИЦЕЙСКИЙ С БРАЙТОН-БИЧ».
21.40 «Конференция маньяков». Сериал.
23.00 «24 часа».
23.30 «Виртуальный мир».
23.45 Мелодрама «МОСТ ВАТЕРЛОО».
01.55 «М1». Музыкальная программа.

ЧЕТВЕРГ

6.00 Новости.
6.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Новости.
8.10 Доброе утро, Беларусь!
9.00 Новости.
9.10 «Страсти». Сериал (Италия).
10.00 Телевитамин.
10.30 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).
11.00 «Семейные узы». Сериал (Бразилия).
12.00 Новости.
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.05 «ГОСТЬЯ ИЗ БУДУЩЕГО». Худ. фильм (к/с им. М.Горького). 2-я серия.
14.15 Док. сериал «Сокровища мировой культуры» (Германия).
14.30 Існасць. Духовная программа.
15.00 Новости.
15.15 «Дэнни, расскажи мне историю». Док.сериал (Международный Французский Канал).
15.25 «Сказки отца Кастора-2». Мультсериал (Международный Французский Канал).
15.40 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).
16.10 «Пять чудес».
16.20 «5 х 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 «Страсти». Сериал (Италия).
18.00 Новости.
18.25 Зона Икс.
18.35 «Формула созидания». Мир дворцам.
19.05 В.Гафт, Л.Дуров, О.Табаков в лирической комедии «СИРОТА КАЗАНСКАЯ» (Россия).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 «Семейные узы». Сериал (Бразилия).
22.35 Спорт-курьер.
22.45 Хоккей. Международный турнир. Сборная Беларуси - «Крылья Советов» (Москва). 2-й и 3-й периоды.
23.55 Новости.
0.10 Королевская охота.
0.40 Сериал «VIP»(США).

08.00, 11.00, 17.00 Новости.
08.15, 18.00 «Земля любви». Сериал.
09.15 Смехопанорама.
09.40, 19.00 «Кто хочет стать миллионером?».
10.35 «Непутевые заметки».
10.50 Библиомания.
15.00, 20.35 «Остановка по требованию-2».
16.00 Большая стирка.
17.25 «Кумиры. Испытание славой».
20.00 Время.
21.45 Человек и закон.
22.30 Ночное «Время».
23.00 Русский экстрим.
23.30 «Ночная смена».

08.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
08.15, 18.00 Сериал «Агентство НЛС».
09.05 Папа, мама, я - спортивная семья.
10.30 «Санта-Барбара».
16.30 Очерк «Забытый шедевр».
16.45 «Судьбы». «В поисках настоящего».
17.00 Сергей Колосов. Документальные легенды.
19.35, 22.30 Местное время. Вести - Москва.
19.55 Сериал «Марш Турецкого-2».
21.35 «Откройте, милиция!» Док. сериал.
22.45 Фильм «Знаменитость».
00.45 Горячая десятка.
01.40 Прогноз погоды.

05.00, 06.00, 07.00, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00, 23.00 Сегодня.
05.10, 06.20, 14.40, 17.35 Криминал.
05.20, 07.15 Впрок.
05.30, 06.35, 14.30 Афиша.
05.35, 07.25 Наши любимые животные.
05.45, 06.45, 07.45 Пять минут с Новоженовым.
05.50, 06.50, 07.50 Большие деньги.
06.30, 07.35 Карданный вал.
08.00 Сериал «Скорая помощь».
09.25 Алчность.
10.05 Дог-шоу «Я и моя собака».
11.25 Сериал «Полицейские».
12.50 Впрок.
13.25 Ток-шоу «Принцип «Домино».

27 ДЕКАБРЯ

15.25 Сериал «Графиня де Монсоро».
16.30, 18.50 Сериал «Ростов-папа».
18.35 Герой дня.
20.00 Внимание. Розыск!
21.55 Совершенно секретно. Информация к размышлению.
23.20 Гордон.

09.15 «Романтика романса».
09.40, 15.55 Док. фильмы.
10.30 Острова.
11.30, 15.00, 18.00, 23.00 Новости культуры.
11.45 **«МАТЬ МАРИЯ»**. Худ. фильм.
13.30 Вместе с Фафалей.
13.45 «Щелкунчик».
14.15 Чем живет Россия.
14.30 «Странствия музыканта».
15.10 «Готовы или нет». Сериал.
15.35 «Пес в сапогах». Мультфильм.
16.50, 18.10 Балет «Жизель».
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 **«ГОРОД ЗЕРО»**. Худ. фильм.
21.35 Культурная революция.
22.30 «Джазофрения».

TV6

14.00, 16.00, 18.00, 20.00 Сейчас.
14.25 Телемагазин в Минске.
14.40, 17.40, 23.35 Дорожный патруль.
15.00 «Москва в 41-м».
15.50 Видеоклип.
16.30, 18.45 Сериал «Черный ворон».
20.35 Тушите свет.
20.50 Сериал «Охота на Золушку».
22.00 Грани.
22.45 «Без протокола».

СТВ

06.00 «Икс-мен». Мультсериал.
06.30 «Тик - герой». Мультсериал.
07.00 «Фантастическая четверка». Мультсериал.
07.30 «Принцесса Сиси». Мультсериал.
08.00 «М1». Музыкальная программа.
08.15 Новости СНГ.
08.30 «Автопанорама».
08.45 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
08.50 «Виртуальный мир».
09.00 Триллер **«ПОЛИЦЕЙСКИЙ С БРАЙТОН-БИЧ»**.
11.30 «М1». Музыкальная программа.
12.00 «24 часа».
12.15 «Случайный свидетель».
12.45 «Конференция маньяков». Сериал.
14.00 «Баффи». Сериал.
15.00 «24 часа».
15.30 «Фантастическая четверка». Мультсериал.
16.00 «Тик - герой». Мультсериал.
16.30 «Икс-мен». Мультсериал.
16.55 «Чертенок». Теленовелла.
18.00 Новости СТВ.
18.30 «Экзотика».

Кадр з фільма «Мулен Руж»

18.45 «Автопанорама».
19.00 «Тема дня». Авторская программа Сергея Виноградова.
19.10 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
19.15 «Вечарніца».
19.30 Трагикомедия **«ИСКУССТВО ЖИТЬ В ОДЕССЕ»**.
21.45 «Конференция маньяков». Сериал.
23.00 «24 часа».
23.30 «Виртуальный мир».
23.45 Триллер **«БОЯЗНЬ СЦЕНЫ»**.
01.55 «М1». Музыкальная программа.

ПЯТНИЦА • 28 ДЕКАБРЯ

6.00 Новости.
6.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Новости.
8.10 Доброе утро, Беларусь!
9.00 Новости.
9.10 «Страсти». Сериал (Италия). Заключительная серия.
10.05 Сад мечты. Передача для дачников.
10.30 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).
11.00 «Семейные узы». Сериал (Бразилия).
12.00 Новости.
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.00 **«ГОСТЬЯ ИЗ БУДУЩЕГО»**. Худ. фильм (к./с им. М.Горького). 3-я серия.
14.05 Док. сериал «Сокровища мировой культуры» (Германия).
14.35 Видеофильм «От сессии до сессии».
15.00 Новости.
15.15 «Дэнни, расскажи мне историю». Док.сериал (Международный Французский Канал).
15.25 «Сказки отца Кастора-2». Мультсериал (Международный Французский Канал).
15.40 «Маленькие Эйнштейны». Сериал для детей (Германия).
16.10 «Пять чудес».
16.20 «5 x 5». Информационно-развлекательная программа для старшеклас сников.
17.00 «Страсти». Сериал (Италия). Заключительная серия.
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 Парламентский вестник.
18.55 Комедия **«НАШИ СОСЕДИ»** («Беларусьфильм»).
20.15 «Лилия Давидович. Звездная история». Док. фильм к юбилею артистки («Белвидеоцентр»).
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама. Информационный канал.
21.45 «Семейные узы». Сериал (Бразилия).
22.35 Спорт-курьер.
22.45 Хоккей. Международный турнир. Сборная Беларуси - «Нефтехимик» (Нижнекамск). 2-й и 3-й периоды.
23.55 Новости.
0.10 Детективный сериал «Отряд по борьбе с мафией» (Испания).
1.35 Белорусская двадцатка.

08.00, 11.00, 17.00 Новости.
08.15, 18.00 «Земля любви». Сериал.
09.15 Комедия **«ОТПУСК ЗА СВОЙ СЧЕТ»**. 1-я серия.
10.35 «Непутевые заметки».
10.50 Библиомания.
15.00, 20.35 «Остановка по требованию-2».
16.00 Большая стирка.
17.25 Док.детектив.
19.00 «Слабое звено».
20.00 Время.
21.45 Сериал «X-files».
22.30 Ночное «Время».
22.55 «Крылья».
23.20 «Ночная смена».

08.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Вести.
08.15, 18.00 Сериал «Агентство НЛС».
09.05 Новая «Старая квартира».
10.30 «Санта-Барбара».
16.30 Фильм **«МЫ ИЗ ДЖАЗА»**.
19.35, 22.30 Местное время. Вести - Москва.
19.55 Сериал «Марш Турецкого-2».
21.45 «Откройте, милиция!» Док. сериал.
22.45 Фильм **«СТУДИЯ 54»**.
00.30 Панорама кино.
01.20 Прогноз погоды.

05.00, 06.00, 07.00, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
05.10, 06.15, 14.40, 17.40 Криминал.
05.20, 07.15 Впрок.
05.30, 06.35, 14.35 Афиша.
05.35, 07.25 Наши любимые животные.
05.45, 06.40, 07.45 Пять минут с Новоженовым.
05.50, 06.45 Большие деньги.
06.30, 07.35 Карданный вал.
07.55 Большие родители.
08.25 Ох, уж эти дети!
09.25 Своя игра.
10.10 Внимание. Розыск!
11.25 Сериал «Полицейские».
13.20 Ток-шоу «Принцип «Домино».

14.30 Впрок.
15.30 Боевик **«ПОХИЩЕНИЕ ПРЕЗИДЕНТА»**.
18.35 Свобода слова.
20.10 Криминальная Россия.
21.50 Боевик **«ЖИВАЯ МИШЕНЬ»**.
23.40 Пепси-чарт.
00.25 Кома.

09.15 Партитуры не горят.
09.40, 15.35 «Англетер». Док. фильм.
10.10 «Удивительный, неповторимый...».
10.50 Сюита из оперы «Кавалер розы».
11.15 «Достать до неба». Мультфильм.
11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.
11.45 **«ВОРОБЕЙ НА ЛЬДУ»**. Худ. фильм.
12.45 «Ох, уж эти детки!» Мультсериал.
13.10 «Дворец культуры». Док. фильм.
13.30 Вместе с Фафалей.
13.45 «Щелкунчик».
14.15 Чем живет Россия.
14.30 Музыкальные дома.
15.10 «Готовы или нет». Сериал.
16.05 «Декабрьские вечера».
16.30 Сенсация. Сенсация? Сенсация...
17.00 «Тайна оперенного змея». Сериал.
17.50 «Кто там...».
18.15 «Штокингер». Сериал.
19.05 Новогодние истории.
19.15 Великие пианисты XX.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
20.00 «Царская ложа».
20.40 **«ИДЕАЛЬНЫЙ МУЖ»**. Худ. фильм.
22.05 «Фильм. Фильм. Фильм...» Мультфильм для взрослых.
22.30 Вновь пластинка поет...

TV6

05.45, 14.40, 17.40, 01.10 Дорожный патруль.
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00 Сейчас.
06.10, 06.40, 07.10 День за днем.
07.40 Тушите свет.
07.50 Назло.
08.25, 21.20 Сериал «Охота на Золушку».
09.30 «За гранью возможного».
10.20 Сериал «Женщина с характером».
11.15 «Мое кино».
12.20, 14.25 Телемагазин в Минске.
13.20 Сериал «Самые громкие преступления XX века».
15.00 «Москва в 41-м».
15.50 Видеоклип.
16.30, 18.45 Сериал «Черный ворон».
20.00 «Глас народа».
22.30 Грани.
23.00 «Свидетели века».
23.20 Боевик **«СНАЙПЕР»**.

СТВ

06.00 «Икс-мен». Мультсериал.
06.30 «Тик - герой». Мультсериал.
07.00 «Фантастическая четверка». Мультсериал.
07.30 «Принцесса Сиси». Мультсериал.
08.00 «М1». Музыкальная программа.
08.15 Новости СНГ.
08.30 «Завтрак с Ликой».
08.35 Музыка на СТВ.
08.45 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
08.50 «Виртуальный мир».
09.00 Трагикомедия **«ИСКУССТВО ЖИТЬ В ОДЕССЕ»**.
11.30 Информационно-познавательная программа «Европа сегодня».
12.00 «24 часа».
12.15 «Случайный свидетель».
12.45 «Конференция маньяков». Сериал.
14.00 «Симулятор». Сериал.
15.00 «24 часа».
15.30 «Фантастическая четверка». Мультсериал.
16.00 «Тик - герой». Мультсериал.
16.30 «Икс-мен». Мультсериал.
16.55 «Чертенок». Теленовелла.
18.00 «24 часа».
18.30 Центр развлечений «Мэдисон авеню».
19.00 «Тема дня». Итоги в уикэнд.
19.10 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
19.15 «Вечарніца».
19.30 Фильм **«ОБОРОТЕНЬ»**.
21.45 «Секретные материалы». Сериал.
23.00 «24 часа».
23.30 «Виртуальный мир».
23.45 Драма **«ВОЛШЕБНАЯ КОМНАТА»**.
01.30 «М1». Музыкальная программа.

СУББОТА • 29 ДЕКАБРЯ

6.00 Новости.
6.10 Доброе утро, Беларусь!
7.00 Новости.
7.10 Доброе утро, Беларусь!
8.00 Новости.
8.10 Доброе утро, Беларусь!
9.00 Новости.
9.10 «Бригады «Тигра». Сериал.
10.05 Сад мечты. Передача для дачников.
10.30 Волшебная шкатулка «Союзмультфильма». «Когда зажигаются елки», «Варежка».
11.00 Белорусская двадцатка.
11.30 Видеофильм **«КРАСОТА ТРЕБУЕТ...»**.
12.00 Новости.
12.15 Добрый день, Беларусь!
13.05 **«ГОСТЬЯ ИЗ БУДУЩЕГО»**. Худ. фильм (к/с им. М.Горького). 4-я серия.
14.15 Док. сериал «Сокровища мировой культуры» (Германия).
14.30 Столица.
15.00 Новости.
15.15 «Дэнни, расскажи мне историю». Док.сериал.
15.25 «Сказки отца Кастора-2». Мультсериал.
15.40 Пять чудес.
16.20 5 x 5. Информационно-развлекательная программа для старшеклассников.
17.00 «Бригады «Тигра». Сериал.
18.00 Новости.
18.20 Зона Икс.
18.30 Г.Пелтроу в иронической мелодраме **«ОСТОРОЖНО, ДВЕРИ ЗАКРЫВАЮТСЯ»** (США).
20.20 Из достоверных источников.
20.40 Колыбельная.
21.00 Панорама.
21.50 Спорт-курьер.
22.00 «На перекрестках Европы». Телефестиваль белорусской песни.
22.45 Видимо-невидимо.
23.55 Новости.
0.10 Сериал «Королева мечей» (Канада-Испания-Великобритания).

08.00, 11.00, 17.00 Новости.
08.15, 18.00 «Земля любви». Сериал.
09.15 **«ОТПУСК ЗА СВОЙ СЧЕТ»**. 2-я серия.
10.35 «Непутевые заметки».
10.50 Библиомания.
15.00 «Остановка по требованию-2».
16.00 Большая стирка.
17.25 Смехопанорама.
19.00 «Последний герой».
20.00 Время.
20.35 Что? Где? Когда? Финал 2001 года.
21.55 Комедия «Чудовище».
23.40 Детектив **«УМРИ СО МНОЙ»**.

08.00, 10.00, 16.00, 19.00 Вести.
08.15, 18.00 Сериал «Агентство НЛС».
09.05 Папа, мама, я - спортивная семья.
10.30 «Санта-Барбара».
16.30 Планета КВН.
17.00 Пресс-клуб.
19.35 Местное время. Вести - Москва.
19.55 Алла Пугачева. «Вспоминая Рождество...».
22.05 Александр Песков в триумфальном шоу «Арлекин».
23.45 «Звездная ночь» в Камергерском.
01.25 Прогноз погоды.

05.00, 06.00, 07.00, 09.00, 11.00, 13.00, 15.00, 18.00, 21.00 Сегодня.
05.10, 06.15, 14.35, 17.40 Криминал.
05.20, 06.20, 07.15, 14.20 Впрок.
05.30, 06.35, 14.30 Афиша.
05.35, 07.20 Наши любимые животные.
05.45, 06.45, 07.40 Пять минут с Новоженовым.
05.50, 06.50, 07.45 Большие деньги.
06.30, 07.30 Карданный вал.
07.55 Очная ставка.
08.25 Путешествия натуралиста.
09.20 Своя игра.

10.10 Совершенно секретно. Информация к размышлению.
11.25 Сериал «Полицейские».
13.25 «Продолжение следует...».
15.30 Комедия **«ЛУЧШИЕ ДРУЗЬЯ»**.
18.30 Фильм **«ОПАСНОСТИ ЛЮБВИ»**.
21.35 Профессия - репортер.
22.00 Комедия **«ВХОД И ВЫХОД»**.
23.55 Цвет ночи.
00.25 Тина Тернер. Поет королева рока.

08.45 «Тайна Третьей планеты». Мультфильм.
09.40, 15.35 Док. фильмы.
10.35 «Себя веселой шуткой подбодря...».
11.10 «В порту». Мультфильм.
11.30, 15.00, 17.30, 23.00 Новости культуры.
11.45 **«ВКЛЮЧИТЕ СЕВЕРНОЕ СИЯНИЕ»**. Худ. фильм.
13.05 «В ансамбле с Кремером».
13.30 Вместе с Фафалей.
13.45 Сонеты У.Шекспира исполняет Э.Марцевич.
14.10 Архитектурная галерея.
14.30 Графоман.
15.10 «Готовы или нет». Сериал.
16.35 «Тайна оперенного змея». Сериал.
17.50 Новогодние истории.
18.05 «Штокингер». Сериал.
18.50 **«СТАНЦУЕМ ЧЕЧЕТКУ»**. Видеофильм.
19.45 Спокойной ночи, малыши!
19.55 «Проснись и пой». Спектакль.
21.35 **«ДАО СТИВА»**. Худ. фильм.

TV6

05.45, 14.20, 17.40, 00.10 Дорожный патруль.
06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 12.00, 14.00, 16.00, 18.00 Сейчас.
06.10, 06.40, 07.10, 07.35 День за днем.
07.50 Назло.
08.25 Мультфильм «Серая шейка».
08.50 «Я знаю все!».
10.20 Сериал «Женщина с характером».
11.15 «Дачники».
12.20 Телемагазин в Минске.
13.20 Сериал «Самые громкие преступления XX века».
14.45 «Сеть».
15.20 «Просто звери».
16.30, 18.45 Сериал «Черный ворон».
20.00 «Итого».
20.35 Сериал «Охота на Золушку».
21.50 «За стеклом». «Последний бифштекс».
23.05 «Открытые небеса».

СТВ

06.00 Музканал.
07.00 «Параллели».
07.15 «В гостях у Тофика».
07.30 «Инспектор Гаджет». Мультсериал.
08.00 «Завтрак с Ликой».
08.30 «Футурама». Мультсерия.
09.00 «Футурама». Мультсерия.
09.30 «Баффи». Сериал.
10.30 Фильм **«ОБОРОТЕНЬ»**.
12.50 «Экзотика».
13.05 «Перекресток». Музыкально-развлекательная программа.
13.30 Комедия **«ДАМЫ ПРИГЛАШАЮТ КАВАЛЕРОВ»**.
15.20 «Здравствуйте, доктор».
15.35 Премьер-парад «Столичный». Юмористическая программа.
16.00 «Человек-паук». Мультсериал.
16.30 «Человек-паук». Мультсериал.
17.00 «Секретные материалы». Худ. фильм.
18.00 Худ фильм.
19.30 «Час пик».
20.30 «Кто я...».
20.45 Мелодрама **«КАМО ГРЯДЕШИ?»**.
00.25 «С Рождеством! Европа поздравляет...» Музыкальная программа.
01.45 Центр развлечений «Мэдисон авеню».
02.15 «Радио-точка».
02.35 «М1». Музыкальная программа.

Кадр з рамантычнага трылера «Энігма»

ВОСКРЕСЕНЬЕ • 30 ДЕКАБРЯ

7.00 Новости.
7.10 Сериал «Кине» (Международный Французский Канал). 2-я серия.
8.05 «Агромир». Информационно-аналитическая программа.
8.30 «Арсенал». Программа об армии.
9.00 Новости.
9.10 Мультиклуб.
9.35 Фильм-сказка **«ТАЙНА СНЕЖНОЙ КОРОЛЕВЫ»** (ТО «Экран»).1-я и 2-я серии.
11.50 «На перекрестках Европы». Телефестиваль белорусской песни.
12.35 Телевитамин.
13.05 Сериал «Королева мечей» (Канада-Испания-Великобритания).
13.45 «Пой, душа!» Праздничная программа с участием фольклорной группы «Терница».
14.15 Спортивные танцы. Международный турнир «Рождественские встречи».
14.50 «И другие официальные лица».
15.00 Новости.
15.15 Мир и мы.
15.35 Е.Леонов, Г.Вицин, С.Крамаров в худ.фильме **«ДЖЕНТЛЬМЕНЫ УДАЧИ»** («Мосфильм»).
17.00 Смехоассорти «Фестивальные шутки».
18.20 «Встреча в Троицком» с Александром Домарацким.
18.45 «Время местное». Репортажи из провинции.
19.15 Планета «АРТ».
19.45 Телебарометр. Прогноз погоды.
20.00 Панорама.
20.35 Спорт-курьер.
20.45 Наше любимое кино. Брыльска, А.Мягков, Ю.Яковлев в новогодней комедии Э.Рязанова **«ИРОНИЯ СУДЬБЫ, ИЛИ С ЛЕГКИМ ПАРОМ!»** («Мосфильм»). 1-я и 2-я серии.
23.15 Джулия Ормонд в программе «Новая коллекция».
23.40 «Танцуй до утра». Дискотека Первого национального телеканала на «Славянском базаре в Витебске-2001».

07.00, 09.00, 14.00, 17.00, 00.15 Новости.
07.10 Дисней-клуб.
07.35 Слово пастыря.
07.55 Зов джунглей.
08.20 «Эх, Семеновна!».
09.10 «Непутевые заметки».
09.30 Пока все дома.
10.10 «Сами с усами».
10.40 Фильм **«АМЕРИКАНСКАЯ ДОЧЬ»**.
12.25 Новый «Ералаш».
12.35 Серебряный шар. Юрий Григорович.
13.30 «Черный плащ».
14.15 Комедия **«НЕ МОЖЕТ БЫТЬ!»**.
16.00 Живая природа.
17.20 КВН. Финал 2001 года.
19.40 Фильм **«КРАСОТКА»**.
22.00 Фигурное катание. Чемпионат России. Показательные выступления.
00.30 Боевик **«УДАР ДРАКОНА»**.

07.25 «Телепузики».
07.50 Русское лото.
08.40 «ТВ Бинго шоу».
09.20 Здоровье и жизнь.
09.55 Золотой ключ.
10.20 «Городок».
10.55 «Рядом с тобой».
11.50 Сериал «Тайный агент».
12.45 ТВ Бинго новости.
13.00, 19.00 Вести.
13.20 Комедия **«ГАРАЖ»**.
15.00 Мультфильмы.
15.40 «Агиса в Стране Чудес».
17.00 Моя семья.
17.55 Аншлаг.
19.55 Комедия **«ЛЮДИ В ЧЕРНОМ»**.
21.55 Комедия **«СИНЬОР РОБИНЗОН»**.
00.00 Концерт Леонида Агутина, Анжелики Варум и Ал Ди Миола.
01.40 Прогноз погоды.

05.35 Боевик **«ЖИВАЯ МИШЕНЬ»**.
07.00, 09.00, 11.00, 15.00 Сегодня.
07.15 «Улица Сезам».
07.35 Мультфильм «Котёнок по имени Гав».
07.45 Пепси-чарт.
08.25 Ох, уж эти дети!
09.15 Комедия **«ИГРА ВООБРАЖЕНИЯ»**.
11.20 Комедия **«ВЕРНЫЕ ДРУЗЬЯ»**.

13.15 Вкусные истории.
13.35 Служба спасения.
14.05 «Своя игра».
15.20 Дог-шоу «Я и моя собака».
16.05 «Женский взгляд».
16.40 Шоу Елены Степаненко.
17.40 Боевик **«СМЕРТЕЛЬНОЕ ОРУЖИЕ-3»**.
20.00 Намедни-2001.
21.15 Куклы.
21.30 «Чайка-2001».
00.00 «Стинг в Москве».

09.10 «Приключение волшебного Глобуса, или Проделки Ведьмы». Мультфильм.
10.15 Углы манежа.
10.40 Недлинные истории.
10.55 Тем временем.
11.25 Ток-шоу «Наобум».
11.50 **«ШУБЕРТ. ПЕСНЬ ЛЮБВИ И ОТЧАЯНИЯ»**. Худ. фильм.
13.30, 21.00 Новости культуры.
13.45 Магия кино.
14.15 «Кино Европы: второй Голливуд». Док.сериал.
15.15 «Страсти Пьера Ришара». Телеверсия спектакля.
16.35 Мультфильмы.
17.05 «Кто там...».
17.45, 20.00, 21.20 Новогодние истории.
18.00 Сферы.
18.40 Кинопанорама.
19.20 Собрание исполнений-2001.
20.15 Смехоностальгия.
21.35 В вашем доме.
22.30 **«МЕГРЭ ЗАЩИЩАЕТСЯ»**. Худ. фильм.

TV6

06.25, 13.40, 01.30 Дорожный патруль.
06.40 Фильм **«НОВОГОДНИЕ ПРИКЛЮЧЕНИЯ МАШИ И ВИТИ»**.
07.55, 20.05 Сериал «Черный ворон».
08.55 «Star старт».
09.30 «Советы профессора Чайникова».
10.00, 14.00 Сейчас.
10.25 «Завтрак с Соловьёвым».
11.05 Комедия **«СВАДЬБА В МАЛИНОВКЕ»**.
12.25 «Мое кино».
14.25 Мультфильмы.
15.10 Катастрофы недели.
15.45 Фильм **«ЗДЕСЬ БЫЛ СССР»** (Беларусь).
16.50 «Обратный отсчет».
18.00 «Итоги».
19.45, 21.15 «10 лет, которые потрясли нас».
22.00 «Земля - воздух».
23.30 Комедия **«ЗЕМНЫЕ ДЕВУШКИ ЛЕГКО ДОСТУПНЫ»**.

СТВ

06.00 Музканал.
07.15 «В гостях у Тофика».
07.30 «Автопанорама».
08.00 «Час пик».
08.30 «Симпсоны». Мультсериал.
09.00 «Завтрак с Ликой».
09.15 «Ирония судьбы, или С Рождеством Христовым!».
11.15 С наступающим!
11.25 Премьера 3D анимационного фильма: «Цветы жизни».
11.55 С наступающим!
12.00 Премьера экспериментального проекта: «Оскар».
12.30 С наступающим!
12.40 «Мы так любили друг друга». Новый Год в Шереметьево.
14.45 С наступающим!
14.55 «Вот и все». Избранное.
16.05 Информационная программа «168 часов Минска».
17.00 «Новогодние приключения». Телефильм.
18.10 С наступающим!
18.15 «Новогодние приключения». Телефильм.
19.25 «Радио-точка». Музыкально-развлекательная программа.
19.45 Боевик **«ЧЕЛОВЕК ПРЕЗИДЕНТА-2: АНТИТЕРРОРИСТ»**.
22.00 С наступающим!
22.05 «Мы любим Вас...»
00.15 Комедия **«M.A.S.H - ПОЛЕВОЙ АРМЕЙСКИЙ ХИРУРГИЧЕСКИЙ ГОСПИТАЛЬ»**.
02.25 «М1». Музыкальная программа.

Не заўсёды добра там, дзе нас няма

Праблемы барацьбы з сексуальнай эксплуатацыяй

Са студзеня 2002 году грамадская арганізацыя «Асацыяцыя беларускіх хрысціянскіх жанчын» распачне адмысловы праект па забеспячэнні псіхалагічнай, матэрыяльнай і сацыяльнай дапамогай жанчын, якія сталі ахвярамі сексуальнай эксплуатацыі за мяжой.

Дагэтуль арганізацыя займалася папярэджаннем такой эксплуатацыі: была арганізаваная бясплатная кансультацыйная тэлефонная лінія (тэл. 245-31-67). Яна працуе і цяпер. Патэлефанаваўшы сюды, кожны, каго вабіць праца за мяжой, можа атрымаць параду, якіх «падводных камянёў» яму ў гэтым трэба асцерагацца і на што варта звярнуць увагу пры падпісанні кантракту, каб засцерагчыся ад розных непрыемных нечаканасцяў на месцы.

За тыя 11 месяцаў, што працуе лінія, такая парада спатрэбілася 1 053 чалавекам, сярод якіх былі і мужчыны, хоць сам праект арыентаваны пераважна на жаночую частку насельніцтва. Звярталіся па дапамогу і пацярпелыя жанчыны, і родныя жанчын, якія зніклі за мяжой. Як распавяла прэзідэнт Асацыяцыі маладых хрысціянскіх жанчын Ірына Альхоўка, пасля аднаго з такіх званкоў удалося вызваліць чатырох беларусак, якіх сілай трымалі ў бардэлі ў Босніі і Герцагавіне і прымушалі займацца прастытуцыяй. Адна з дзяўчат, скарыстаўшы сотавы тэлефон кліента, пазваніла свайму хлопцу і паведаміла, дзе яе трымаюць, а ён паведаміў пра гэта асацыяцыі. Праз беларускі офіс Міжнароднай арганізацыі па міграцыі былі падключаныя адмысловыя замежныя структуры, і жанчын вызвалілі.

Да распаду Савецкага Саюзу асноўнымі ахвярамі тарфікёраў (гандляры наркотыкамі ці жывым таварам) рабіліся жанчыны з краін Лацінскай Амерыкі, Азіі і Афрыкі. Там узровень жыцця быў ніжэйшы за развітыя краіны, а таму ахвотных пашукаць лепшай долі за мяжой знаходзілася шмат. У той жа сітуацыі апынуліся былыя савецкія грамадзяне пасля 1991 году, і чароды некваліфікаваных рабочых, згодных на любыя заробкі і любыя ўмовы пражывання, запаланілі цывілізаваны свет. Пры гэтым дагэтуль мала хто ведае, што легальна ўладкавацца на працу ў развітых краінах практычна немагчыма. Там хапае і свайго беспрацоўя. Недахоп адчуваецца толькі ў высокакваліфікаваных спецыялістах-камп'ютэршчыках, і хіба што толькі іх прыезд вітаецца практычна ва ўсіх краінах.

Каб узяць замежнага работніка на якую прасцейшую легальную працу, напрыклад, афіцыянткай ці швачкай, наймальніку давядзецца папацець. Спачатку трэба атрымаць згоду на ягоны наём ад тамтэйшай службы занятасці, а для гэтага наймальнік мусіць пацвердзіць, што такіх спецыялістаў, як яму трэба, у краіне няма і без замежных тут проста не абысціся. Толькі пасля такой згоды ён можа адаслаць запыт на гэтага спецыяліста ў ягоную краіну, мусіць аплаціць яму страхоўку і весці на яго ўсю неабходную справаздачнасць. Рэдкі наймальнік палічыць такую валакіту вартай працы замежнага работніка. Да таго ж, калі ён уладкаваны легальна, зэканоміць на аплаце працы немагчыма, бо атрымліваць работнік мусіць не менш за афіцыйна зацверджаны ў гэтай краіне мінімальны заробак. У ЗША ён, напрыклад, складае 5 даляраў у гадзіну.

Дарэчы, праца прастытуткі ў краінах Еўрапейскага Саюзу, дзе бардэлі існуюць афіцыйна, для нашых дзяўчат легальнымі шляхамі недасягальная. Тая ж прастытутка мусіць мець грамадзянства краіны-сябра Еўрасаюзу. Выключэнне робіцца толькі для чэшак і полек, бо іх краіна — найбліжэйшы кандыдат на далучэнне да ЕС.

Як відаць, легальная праца наймальніку нявыгадная, таму большасць бярэ да сябе нелегальных работнікаў. Ніякіх падаткаў, і плаціць ім можна капейкі. Дакладней, пфенігі ды цэнты. Мала якога беларуса бянтэжыць ягоны нелегальны статус, а таму «на заробкі» яны едуць збольшага без роздумаў, і нават штрафам і дэпартацыяй з краіны іх не запужаць. Але гэта ўсё драбяза, калі праца сапраўды ёсць і ўсё складаецца добра. Бо нярэдка атрымліваецца так, што фірма-пасярэднік, якая возьме з вас яшчэ 100-200 даляраў, свядома пасылае кліента ў рабства. Гэта не алегарычны выраз, атрымліваецца сапраўды так, хоць і жывём мы ў 21-ым стагоддзі.

Прастытуцыя – адзін самых даходных заняткаў, таму ніводная жанчына, легкадумна пагаджаючыся на нелегальную працу па-за межамі Беларусі сядзелкай, стрыптызёркай, танцоркаю ці медычнай сястрой, не застрахавана ад таго, што патрапіць у які-небудзь бардэль. Пасля таго, як жанчына пападае за мяжу, сцэнар яе далейшага жыцця часта развіваецца прыкладна аднолькава. У жанчыны, нібыта для рэгістрацыі ў паліцыі, забіраюць пашпарт і шантажом альбо фізічным гвалтам прымушаюць да прастытуцыі. Нярэдка здараецца так, што «падстаўляюць» іх у такой працы іхнія знаёмыя, сябры, якім яны давяралі.

Адна маладая дзяўчына, спадзеючыся знайсці працу ў польскай рэстарацыі, нарэшце па падложным пашпарце патрапіла ў пошуках працы ў Германію. А там ёй выставілі рахунак за праезд і падложны пашпарт і прымусілі яе адпрацоўваць прастытуткай. Супраціў перамаглі гвалтам, і ёй давялося працаваць (а звычайна даходзіць да 30 кліентаў на дзень), пераходзячы з рук у рукі да розных сутэнёраў. Уцячы дапамог адзін з кліентаў, які потым аказаўся таксама сутэнёрам і прадаў бедную дзяўчыну ў публічны дом у Галандыю. Гэтыя здзекі цягнуліся, аж пакуль яна зноў не ўцякла з кліентам і не трапіла ў паліцыю. У турме яна спрабавала скончыць жыццё самагубствам...

Не менш сюрпрызаў нясуць у сабе шлюбы з замежнікамі. У эйфарыі мала каму перад ад'ездам бывае ў галаве, што заканадаўства краіны прыбыцця не абяцае аўтаматычнага атрымання грамадзянства адразу пасля вяселля. Для гэтага трэба там пражыць у шлюбе два гады, як, напрыклад, у Нямеччыне. І, разумеючы залежнасць жанчыны ад уласнай асобы, мужчыны гэтым часта пачынаюць карыстацца: прымушаюць «абслугоўваць» сваіх сяброў, абмяжоўваюць свабоду, выкарыстоўваюць як служку.

Асабліва небяспечныя сваімі малавядомымі нам законамі краіны — арабскія, дзе жанчыны патрабуюцца, каб нараджаць дзяцей. Да прыкладу, у Сірыі жанчына можа выхоўваць сына толькі да 9-гадовага ўзросту, а дачку – да 11 гадоў, а потым страчвае на іх усялякія правы.

Збіраючыся за мяжу на працу ці на пошукі мужа, каб не патрапіць у бязвыхаднае становішча, варта прытрымлівацца пэўных правілаў. На думку Ірыны Альхоўкі, любога чалавека павінны насцярожваць фразы ў аб'яве накшталт «Запрашаю жанчын на работу няні. Прашу выслаць фота ў купальніку». Падазрона таксама, калі прэтэндэнткам на працу няні абмяжоўваюць узрост 18-25 гадамі, просяць фота ў поўны рост, запрашаюць працаваць спявачкай у бары і не цікавяцца вакальнымі дадзенымі, а за працу ў той жа Польшчы абяцаюць заробак у 1,5 тысячы даляраў, калі свае там атрымліваюць утрая меней. Абавязкова трэба даведацца, ці мае фірма ліцэнзію на працаўладкаванне за мяжой, выдадзеную Камітэтам па міграцыі РБ, бо такія ліцэнзіі маюць толькі каля 80 фірмаў, з якіх рэальна працуюць не больш за 30.

Абяцаючы легальную работу за мяжой, фірма мусіць адкрываць толькі працоўную візу ў тую краіну, бо турыстычная права працаваць там не дае. Адкрываецца яна толькі ў амбасадзе гэтай дзяржавы, і абмяняць турыстычную візу на працоўную па прыездзе ў краіну, як тое часта абяцаюць фірмы, ужо немагчыма.

Падпісваючы кантракт усляпую, можна патрапіць у пастку, калі «заробак работніка захоўваецца на рахунку наймальніка» або «тэрмін дзеяння кантракту – 6 месяцаў, заробак – 800 даляраў».

Адной ужо немаладой жанчыне, якая паехала на заробкі ў Чэхію, давялося цягаць цяжкія бярвёны па 16 гадзін на дзень, каб акупіць сваё пражыванне і нешта зарабіць. Аказалася, што ў кантракце наймальнік «забыўся» пазначыць, што з абяцаных за 8-гадзінны працоўны дзень грошай ён будзе вылічваць выдаткі на ежу і жытло.

Нікому ні пры якіх умовах не аддаваць свой пашпарт, перад ад'ездам зрабіць з яго некалькі ксеракопіяў і мець уласныя грошы «на чорны дзень» – гэта першае, чаму павінен навучыцца кожны шукальнік працы, а можа і прыгодаў, за мяжой. Вядома ж, каго Бог беражэ.

Алена ЛАБАНАВА

Чым нас кормяць

На 11 рынках Мінску ветэрынарна-санітарныя службы правялі сёлета мільён экспертыз прадуктаў, якія прывозяцца туды для продажу. Было выяўлена 153 выпадкі перавышэння ў гэтых прадуктах утрымання радыенуклідаў, а дзве партыі прадуктаў нават давялося вывозіць на магільнік у пасёлак Сосны. У 906 выпадках было зафіксавана перавышэнне ўтрымання нітратаў у гародніне: у асноўным на гэта "хварэюць" рэдзька, бульба, гуркі і памідоры.

Экспертыза праводзіцца не задарма: праверка свініны, напрыклад, з наступнага году будзе абыходзіцца прадаўцу ў 3,5 тысячы рублёў. Аднак грошай, якія ад гэтага атрымлівае ветэрынарная служба, на пакрыццё патрэбаў усё роўна не стае. Радыеметрычных прыладаў па ўсіх мінскіх рынках можна налічыць толькі каля паўсотні, і большасць з іх была закуплена яшчэ падчас "чарнобыльскай хвалі" дзесяцігоддзе таму. Яны часта даюць збоі ў вымярэннях, а новых апаратаў сёлета набылі толькі два.

Яшчэ горшая сітуацыя з прыладамі для вымярэння ўтрымання цяжкіх металаў у прадуктах. Такі апарат каштуе каля 10 мільёнаў рублёў, таму яго не можа дазволіць сабе ніводзін мінскі рынак і нават ветэрынарная служба. Кіраўніцтва Камароўкі, як цэнтральнага рынку, аднаго разу абавязалі набыць такое прыстасаванне за ўласныя сродкі, але за будаўнічымі турботамі там на гэта неяк і забыліся.

Інга ГРЫМОНТАВА

Разбойнікі актывізуюцца зімой

У Брэсцкай вобласці адзначаецца рост колькасці разбояў. Толькі за мінулыя суткі былі затрыманы чацвёра ўдзельнікаў разбою і два рабаўнікі.

Як паведамілі БелаПАНу ў прэс-службе УУС Брэсцкага аблвыканкаму, 18 снежня ў 19 гадзін да нараду міліцыі звярнулася 17-гадовая дзяўчына. Двое невядомых, пагражаючы, адабралі ў яе сумачку з пашпартам, студэнцкім білетам і калькулятарам. Злачынцаў – 25-гадовых брастаўчан — аператыўна затрымалі ў раёне крамы «Арбат».

У гэты ж дзень па дапамогу да міліцыі звярнуўся пенсіянер з вёскі Беражное Столінскага раёну. Каля 17 гадзін двое невядомых выбілі дзверы яго дома і, пагражаючы нажом, адабралі 4,5 тысячы рублёў. Іх таксама затрымалі. Злачынцы аказаліся аднавяскоўцамі пенсіянера — ім 29 і 20 гадоў.

Дваіх мужчын, якія абвінавачваюцца ў рабаванні, затрымалі ў вёсцы Целяханы Івацэвіцкага раёну. Яны адабралі сумачку ў жанчыны, інжынера Целяханскага лясгаса. Узрост затрыманых — 18 і 16 гадоў.

Кіраўнік прэс-службы УУС Віктар Васілеўскі звязвае рост статыстыкі разбояў з тым, што новы Крымінальны кодэкс паіншаму кваліфікуе такія злачынствы, як рабаванне і разбой.

Валянціна КАЗЛОВІЧ

Падступства багіні кахання

Штогод у Беларусі рэгіструецца каля 400 тысяч выпадкаў захворвання на інфекцыі, якія перадаюцца палавым шляхам (ІППШ). Пра гэта паведаміў галоўны дэрматавенеролаг міністэрства аховы здароўя Беларусі Леанід Барабанаў, выступаючы на семінары па прафілактыцы ВІЧ-інфекцый.

Паводле яго словаў, «лідэры» сярод ІППШ — сіфіліс і ганарэя, за якімі ў рэспубліцы вядзецца строгі кантроль. У прыватнасці, заканадаўствам Беларусі прадугледжана юрыдычная адказнасць за распаўсюджванне гэтых хвароб.Як падкрэсліў медык, па ўзроўні захворвання на сіфіліс Беларусь займае трэцяе месца ў Еўропе пасля Расіі і Казахстану. У 2000 годзе ў рэспубліцы гэтай інфекцыяй былі заражаны 10 тысяч чалавек. Аднак за 11 месяцаў 2001 году колькасць хворых знізілася на 27 працэнтаў.

Найбольш рызыкуе захварэць на сіфіліс моладзь ва ўзросце 20-29 гадоў. І менавіта ў гэтай узроставай групе ўзровень захворвання ў чатыры разы вышэйшы, чым у іншых.Па прагнозах медыка, да 2010 году ўзровень захворвання на сіфіліс будзе зніжацца, а потым пачнецца новы ўздым.

Вольга АСІПЕНКА

ЭКСПРЭС

Эканамічныя нататкі

Парады Сусветнага банку нашым парламентарыям

Структурнае падраздзяленне Сусветнага банку *Multilateral Investment Guarantee Agency (MIGA)* пакуль адмаўляецца страхаваць рызыку замежных інвестараў у Беларусі. З такой пазіцыяй выступіў віцэ-прэзідэнт *MIGA* Ангус Скрымжу на прэс-канферэнцыі ў Мінску. Паводле ягоных словаў, прынцыповае патрабаванне *MIGA* для такога супрацоўніцтва — ажыццяўленне ўрадам Беларусі некаторых канкрэтных рэформаў у сферы рэгулявання правоў маёмасці, а таксама цэнаўтварэння і падаткаабкладання, рознабаковую падтрымку якім *MIGA* абяцае забяспечыць. Першымі крокамі, як адзначыў Скрымжа, павінны быць сістэматызацыя і дакладнае рэгуляванне ў краіне працэсу перадачы правоў на валоданне зямлей і асноўнымі фондамі, шырокае інфармаванне міжнародных эканамічных інстытутаў пра бягучыя змены, а таксама паспяховае ажыццяўленне некалькіх буйных інвестыцыйных праектаў з удзелам замежнага капіталу, якія б сталіся прыкладам і стымулам для іншых інвестараў.

«Пріорбанк» упэўнена крочыць да віртуальнага гандлю

"Пріорбанк" уводзіць новы від паслуг для насельніцтва рэспублікі. Віртуальная плацежная картка *Priorbank VISA Internet* дазволіць усім ахвотным рабіць закупы ў крамах усяго свету, аплочваць падпіску на электронныя выданні, часопісы і газеты, замовы па каталогах. Як паведаміў дырэктар картцэнтру банку Станіслаў Копцік, разлікі з выкарыстаннем картак у інтэрнэт-крамах нашай краіны будуць магчымыя ўжо да пачатку наступнага году. Спачатку будуць абслугоўвацца толькі карткі "Пріорбанку". Гэта звязана перш за ўсё з мізэрнасцю практыкі рэалізацыі электроннага гандлю ў нашай краіне і з адсутнасцю нарматыўнай і заканадаўчай базы, якая б рэгламентавала такія аперацыі. Да сярэдзіны наступнага году гэтыя пытанні мяркуецца вырашыць. Ажыццяўляць дадзены праект "Пріорбанку" дапамагае расійская кампанія *Киберплат.Ком.*

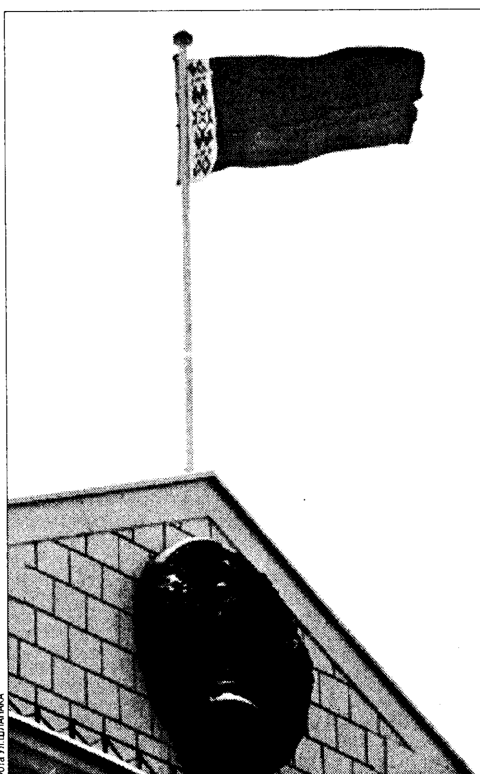
Андрэй КАРПОВІЧ

Сталін аздобіў наш сцяг славянскай “жабай”

Дэкаратыўны арнамент, што ўпрыгожвае дзяржаўны сцяг Беларускай рэспублікі, многім недаспадобы. Можна сказаць, што надта мала людзей, якім ён падабаецца.

Варта нагадаць, што толькі ў 1951 годзе Сталін прыняў рашэнне ўвесці ў рэспубліках нацыянальныя сцягі, да гэтага ж часу ўсе рэспублікі СССР мелі сцягі аднолькавыя — чырвоныя. З 1952 па 1991 год у нашага народа быў савецкі дзяржаўны сцяг, ухвалены Іосіфам Вісарыёнавічам і адметны перайначанымі фарбамі жаночай вышыўкі – белым па чырвоным, чаго ніколі дагэтуль не бывала.

У 1991 г., у часе развалу савецкай імперыі і суверэнізацыі, залунаў над Домам ураду нацыянальны бел-чырвона-белы сцяг, але ён надта раздражняў прыхільнікаў інтэрацыйна-імперскага працэсу, і на рэферэндуме казуістычнае пытанне “Вы за старую сімволіку ці за новую?” дазволіла вярнуць да жыцця сталінскі сімвал з некаторымі папраўкамі. Новымі аказаліся колеры арнаменту. Яны сталі такімі, як і ёсць у народна-прыкладным дэкаратыўным мастацтве: чырвоны ўзор па белай тканіне. Суседства зялёнага і чырвонага адразу натхніла непачцівых жартаўнікоў распаўсюдзіць у народных масах неафіцыйную назву гэтага дзяржаўнага сімвала – “зара над балотам”. Тым не менш, гэты сцяг лунае каля ААН, над усімі адміністрацыйнымі будынкамі краіны і пыліцца ў кожным начальніцкім кабінеце, нават у розных прыватных фірмах, якія такім чынам сведчаць сваю лаяльнасць, каб было менш праверак іхняй фінансавай дзейнасці.

Працаўнікі “новага” сталінскага сцягу прыдумляюць яму, асабліва арнаменту, сэнсавую нагрузку, якой там няма. У нескладанай арнаментальнай кампазіцыі з паўтаральным элементам — ромбам — ім бачыцца ці фашыстоўскі сімвал, ці сімвал сонца на заходзе, ці шчыльны ланцуг славянаў ды іншыя дзіўныя версіі.

На самой справе ўсё прасцей, і нейкіх ідэалагічных падступстваў ды інтрыгаў тут няма. Белу стужку з чырвонай стылізаванай вышыўкай проста “садралі” з узору вышыўкі беларускай жаночай кашулі. Хоць немудрагелісты ромб — даволі распаўсюджаны элемент у сусветнай сістэме старажытных сімвалаў.

Ромб у арнаменце ўзнік у познім палеаліце (каменным веку) — адны кажуць, як паўтарэнне малюнка на зрэзе косці мамантa, іншыя даследчыкі лічаць яго знакам жаночага пачатку, магчымасці нараджаць — і стаў адным з самых пашыраных сімвалаў урадлівасці. Рамбічныя матывы арганічна стасуюцца з тэхналагічнымі прыёмамі вырабу дэкаратыўных тканін, што таксама паспрыяла распаўсюджанасці такога арнаменту.

Звесткі пра асаблівасці выкарыстання рамбічнага арнаменту на прадметах народнага тэкстылю ў Беларусі супадаюць з этнаграфічнымі дадзенымі іншых усходнеславянскіх народаў і пацвярджаюць сувязь рамбічных узораў з сімволікай урадлівасці.

У шматлікіх варыяцыях рамбічных фігур на тканінах можна вызначыць некалькі схемаў: ромб з распрацаванай унутранай паверхняй (падзелены на часткі, канцэнтрычны), ромб з распрацаванымі бакамі (так званы ромб з “кручкамі”, грабеньчаты), складаныя варыянты ромба з адначасовай распрацоўкай фігуры звонку і ўсярэдзіне.

У сувязі з тым, што рамбічныя ўзоры дайшлі да нас пазбаўленымі выразнага зместу, бо ён страціўся пад ціскам хрысціянства разам з ідэалогіяй язычніцтва, сёння даволі цяжка іх сістэматызаваць. Аналізуючы выяву ромба з падоўжанымі бакамі, можна прыйсці да высновы, што яна складаецца з частак, якія ўжываюцца як самастойныя элементы. Адзін з такіх элементаў мае лакальную назву “спарыш”, ён найбольш яскрава прадстаўляе дуальны міф пра мужчынскі і жаночы пачаткі, які пусціў глыбокія карані ў культурах розных народаў.

Некаторыя навукоўцы выказваюцца на карысць версіі аб аграрных культах, спалучаных з культам продкаў. Гэта пацвярджаецца падабенствам вясельнай і пахавальнай абрадавай сімволікі і каляндарнымі памінаннямі продкаў. Таму розную трактоўку атрымаў ромб з “кручкамі”. У славян ён называўся “жабай”, на Беларусі ёсць для яго і назва “дзед”, што дазваляе меркаваць пра асэнсаванне сімвала як еднасці з продкамі, якія адышлі ад нас.

Знайсці хоць нейкую логіку ў тым, з якою мэтай на дзяржаўным сцягу змешчаныя “спарышы”, ці “жабы”, немагчыма. Зразумелым значэнне ромба-“жабы” робіцца на вышываных кашулях і прадметах хатняга ўбрання ў якасці ўпрыгожання. Фігуры, якія ўзніклі са спалучэння сімвалаў сулучнасці, маглі быць ідэаграмай Роду. Ромб з “кручкамі” ў дэкоры тканінаў архаічнага тыпу адлюстроўваў Прамаці. Вядомыя старажытныя ідалы з выявамі гэтых сімвалаў на грудзях і ўлонні. Прадукуючыя сімвалы жанчын атаясамліваліся з матывамі ўрадлівасці. Да нашага часу дайшлі прыкмі, якія сведчаць пра ўплыў жанчын на ўрадлівасць, на сувязь з аграрнай сімволікай.

Раскрыццё самых розных з’яваў ішло праз тлумачэнне ўзаемасувязі двух супрацьлеглых пачаткаў. Сёння на падставе высноваў параўнальна-гістарычнага мовазнаўства створана даволі пэўная рэканструкцыя карціны свету, якая ўвабрала ў сябе набор асноўных дваістых супрацьлегласцей: жыццё–смерць, мужчына–жанчына...

Усё ж такі сімвал дзяржавы і сімвал на вышыванай кашулі — рэчы не тоесныя. Няўжо нашымі сімваламі застаюцца здзекліва нанесеныя на беларускі сцяг “жабы” палеалітычнага паходжання?

Ірына ГОРСКАЯ

“Вольныя танцы на Каляды”

Беларускі фольк-гурт “Палац” бярэ свой выток ад 1992 году і старанна, не здраджваючы абранаму накірунку, выконвае беларускі аўтэнтычны фальклор як у арыгінальным гучанні, так і ў розных стылявых апрацоўках (з выкарыстаннем ліры, дуды, сурмы, жалейкі, цымбалаў і іншых музычных інструментаў). З міжнароднага фестывалю “На скрыжаваннях Еўропы гурт “Палац” прывёз на мінулым тыдні званне “найлепшага айчыннага гурта”.

Менавіта “Палац”, па сутнасці, ёсць першапачынальнік святкавання Калядаў на беларускай сцэне, збіральнік і выканаўца калядных песень.

Напярэдадні Калядаў дзеліцца ўспамінам пра ўзнікненне “каляднай” ідэі саліст гурта Алег Хаменка:

— Нашыя продкі пакінулі нам магутны пласт калядных спеваў. У пэўны час мы вырашылі, што варта гэты пласт канцэртна прадставіць слухачу, прычым менавіта на Каляды. Напачатку, прыкладна з 1994 году, выступалі адны, давалі “Сольныя канцэрты на Каляды”. Два гады назад узнікла акцыя “Палац” збірае сяброў”, да якой з ахвотаю далучыліся гурты “Новае неба”, “Уліс”, “НРМ”, “Песняры”. Яны спецыяльна рыхтавалі калядныя песні на гэтую акцыю. Так стваралася песенна-калядная тоўшча, ствараўся беларускі каларыт.

У мінулым годзе гэтыя штогадовыя акцыі пераraслі ў фолькроковы фестываль “Таўкачыкі”, які арганізаваў былы наш музыка Ю.Выдронак (цяпер гурт “Юр’я”).

— У чым адметнасць беларускіх Калядаў?

— Уся Еўропа святкуе Каляды. Кожны год і мы стараемся рабіць нешта цікавае на гэтае свята, самае шчырае і творчае. Справа ў тым, што людзі прызвычаіліся да банальнага Новага году, а мы аб’яднўваем усе святы, якія тычацца Новага году і Божага Нараджэння, у Каляды. Адметнасць закладзена ў саміх песнях, вобразах з іх, увогуле людзях, іх светапоглядзе. У нас ёсць і калядоўшчыкі, і каза, і іншая арыгінальная атрыбутыка.

— У вас ужо набралася досыць калядных кампазіцыяў, чаму яны яшчэ не пераraслі ў асобны альбом?

— У 2000 годзе выйшаў альбом “Палац. Лепшае”, які на 80 працэнтаў складаюць калядныя спевы з розных альбомаў. Некаторыя крытыкі назвалі яго другім “Святым вечарам” (праект А.Сушы).

— А што плануеце гэтым разам?

— Шчыра кажучы, мы не планавалі ў гэтым годзе такой акцыі, бо зараз занятыя падрыхтоўкай адзначэння свайго дзесяцігоддзя, якое мае адбыцца ўвесну 2002 году. Але прапанова БМА не здраджваць традыцыям перамагла, адкуль і назва “Вольныя танцы на Каляды”, дзе будуць удзельнічаць гурты, што маюць у сваім рэпертуары калядныя песні (“*Postscriptum*”, “Акруга вольнага мастацтва”, А.Памідораў, вядомы публіцы па песні “Цуд на Каляды”).

— Што пажадаеце сваім слухачам?

— Адсвяткуем Каляды разам 25 снежня ў ДК МТЗ.

Ірына ТОЎСЦІК

ДАТЫ, ПАДЗЕІ, ЛЁСЫ

21 снежня

1401. Нарадзіўся фларэнтыйскі жывапісец Тамаза Мазача (сапраўднае прозвішча — Гвідзі; па-італьянску Мазача значыць “мазіла”), на творах якога вучыліся Леанарда і Рафаэль. Памёр у 27 гадоў, атручаны зайздроснікамі.

1911. Парыжская банда Жуля Бано першай скарыстала аўтамабіль для ўцёкаў ад абрабавання банку.

1976. Увайшоў у эксплуатацыю найбуйнейшы ў Беларусі Талачынскі элеватар.

22 снежня

1264. Полацкі князь Гердзен падпісаў мірную дамову з Рыгаю і Лівонскім ордэнам, паводле якой Полацк адмовіўся ад прэтэнзіяў на Латгалію і ніжняе Падзвінне.

1956. У сувязі з пачаткам рэабілітацыі ахвяраў сталінскіх рэпрэсіяў беларускія ўлады звярнуліся ў ЦК КПСС з просьбаю не вызваляць датэрмінова зняволеных, якія былі асуджаныя за антысавецкую дзейнасць, а тым, хто ўжо адбыў пакаранне, забараніць вяртацца ў прыгранічныя вобласці. Масква гэтую просьбу праігнаравала.

1975. Прапалестынскія тэрарысты на чале з Карласам захапілі 70 закладнікаў у венскай штаб-кватэры *OPEC*. Аўстрыйскія ўлады дазволілі тэрарыстам уцячы ў абмен на вызваленне бальшыні закладнікаў.

23 снежня

1791. Кацярына II забараніла габрэям запісвацца ў грамадзянства рускіх гарадоў. “Мяжа аседласці” дазваляла габрэям жыць толькі ў беларускіх ды іншых заходніх землях імперыі.

1931. Савецкія войскі здзейснілі першы ў гісторыі паветраны дэсант (супраць паўстанцаў-басмачоў у Сярэдняй Азіі).

1986. Амерыканскія пілоты Джына Йігер і Дык Рутан за 10 дзён абляцелі вакол свету без пасадак і дазаправак (усё паліва месцілася на самім самалёце эксперыментальнай мадэлі “Вояджэр”).

24 снежня

1491. Нарадзіўся заснавальнік ордэну езуітаў (1534) Ігнацый Лаёла. Адукацыйна-асветніцкая дзейнасць ордэна дазволіла спыніць распаўсюджанне Рэфармацыі ў Цэнтральнай Еўропе і ВКЛ.

1851. Частка будынку Капітолія і ўся Бібліятэка Кангрэсу ЗША згарэлі ў пажары (сёння гэтая бібліятэка — найбуйнейшая ў свеце).

1871. У Каіры прайшла сусветная прэм’ера оперы Джузепе Вердзі “Аіда”, падзеі якой адбываюцца ў Старажытным Егіпце.

25 снежня

1741. Швецыя першая пачала вымяраць тэмпературу паводле 100-градуснай шкалы, распрацаванай Андэрсам Цэльсіем.

1866. На першых трансатлантычных гонках перамагла амерыканская яхта “Генрыета”.

1876. Нарадзіўся індыйскі палітык Махамед Алі Джынах, які, насуперак планам Махатмы Гандзі, дамогся ўтварэння ў Індыі незалежнай дзяржавы для мусульманаў і сам стаўся першым кіраўніком Пакістану.

1906. Нарадзіўся вынаходнік электроннага мікраскопа (1938) нямецкі фізік Эрнст Рушка.

1925. Нарадзіўся амерыканскі пісьменнік Карлас Кастанеда, які шмат зрабіў для папулярызацыі духоўнай культуры і магічных практыкаў першабытных плямёнаў.

1950. Шатландскія нацыяналісты скралі з Уэстмінстэрскага абацтва ў Лондане валун, на якім каранаваліся першыя каралі Шатландыі. 180-кілаграмовы камень-трафей захоўваўся ў абацтве шэсць з паловаю стагоддзяў.

1951. Прэзідыум Вярхоўнага Савета БССР зацвердзіў у якасці дзяржаўнага чырвона-зялёны сцяг са стужкай арнаменту.

1991. Міхаіл Гарбачоў выступіў па тэлебачанні з заявою, што ў звязку з утварэннем СНД складае з сябе паўнамоцтвы першага і апошняга прэзідэнта СССР.

26 снежня

1891. Нарадзіўся найбольш уплывовы (бадай, за выключэннем Хэмінгуэя) амерыканскі пісьменнік ХХ стагоддзя Генры Мілер. На радзіме яго́ныя поўныя гумару і філасофскіх роздумаў творы былі да 1961 г. забароненыя як парнаграфія.

1906. У Мельбурне адбылася прэм’ера першага паўнаметражнага (70-хвіліннага) фільму “Гісторыя банды Келі”, які зняла аўстралійская тэатральная трупа *J & T*.

У **1926** г. на экраны выйшаў першы беларускі мастацкі фільм “Лясная быль” Юрыя Тарыча.

1946. МУС СССР выдаў загад “Аб вывазе ў Германію хворых непрацаздольных немцаў”. З Беларусі адпусцілі на радзіму 1,5 тыс. ваеннапалонных.

1951. З амерыканскай авіябазы Уайт Сэндз стартаваў першы касмічны карабель з пасажырамі. З дапамогаю ракеты *V-2* у стратасферу на вышыню 85 міляў адправілі чатыры малпы з падобнымі мянушкамі — Альберт 1, 2, 3, і 4. Аперацыя пад назвам “Альберт” была засакрэчаная, каб не раз’юшыць абаронцаў жывёлаў, але ўсе чатыры касманаўты вярнуліся на Зямлю жывыя.

27 снежня

1571. Нарадзіўся нямецкі астраном і матэматык Ёган Кеплер, які адкрыў законы руху планетаў.

1831. Чарльз Дарвін адплыў з Англіі ў сусветнае падарожжа, з якога прывёз сваю тэорыю эвалюцыі.

1836. Нарадзіўся найбліжэйшы паплечнік Кастуся Каліноўскага, адзін з выдаўцоў “Мужыцкае праўды” Валерый Урублеўскі. На эміграцыі стаўся героем Парыжскай камуны і сузаснавальнікам Інтэрнацыяналу.

1901. Нарадзілася найбольш папулярная кінаактрыса першай паловы ХХ стагоддзя Марлен Дытрых. Талентам “Блакітнага Анёлка” адналькава захапляліся генерал дэ Голь, Чэрчыль і Гітлер, які лічыў актрысу ўзорам арыйскае расы. Падчас Другой сусветнай вайны фотаздымкі Дытрых аздаблялі бліндажы, танкі і шпіталі па абодва бакі фронту. У апошнія 15 гадоў жыцця яна хавалася ад свету ў сваёй парыжскай кватэры. Аўдыенцыю ў яе не здолеў выпрасіць нават Майкл Джэксан, які адмыслова прыляцеў з Амерыкі са сваёй улюбёнаю малпай: Дытрых заявіла, што не ведае ніякага Майкла Джэксана і малпам інтэрв’ю не дае.

Падрыхтаваў
Юрась БАРЫСЕВІЧ

«Чырвоны каптурык» пасталеў

Першы ў вобласці боўлінг-клуб адкрыўся 18 снежня ў Брэсце.

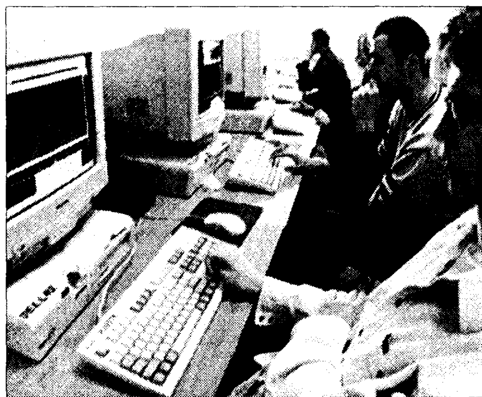
Пад яго перабудавалі дзіцячае кафэ «Чырвоны каптурык». Пасля таго як кафэ стала нерэнтабельным, яго прадалі з аўкцыёну. Паколькі гаспадар не спяшаўся яго ўладкоўваць, будынак давялося прадаць яшчэ раз. Прыватнае прадпрыемства «Канстанта-Брэст» прапанавала сур'ёзную рэканструкцыю з надбудовай другога паверху і арганізацыяй тут боўлінг-клубу.

За два гады кафэ было перабудавана і набыло новае аблічча. Інтэр'ер аўтары праекту аформілі ў егіпецкім стылі. Плошча спартыўнага манежу — 482 квадратныя метры. Дзве дарожкі аддадзеныя пад боўлінг, дзве — пад кегельбан. Падчас адкрыцця клубу дырэктар прадпрыемства «Канстанта-Брэст» Алег Бушмялёў даверыў кінуць першы шар старшыні Брэсцкага гарвыканкаму Мікалаю Гардзіевічу, а пасля пагулялі ўсе госці.

Боўлінг-клуб пакуль не мае назвы. Алег Бушмялёў спадзяецца, што прыдумаць яго дапамогуць наведнікі.

Валянціна КАЗЛОВІЧ

Усім прыйдзецца вучыць мову Канфуцыя

Англійская мова, сёння самая распаўсюджаная ў «сусветным павуцінні», даволі хутка саступіць месца лідэра кітайскай мове, якая выйдзе наперад і яе, і ўсіх астатніх сваіх канкурэнтаў да 2007 году. Ужо цяпер сярод 450-мільённага «насельніцтва» інтэрнэту англійская мова мае не надта вялікую перавагу над мноствам іншых моваў, якія выкарыстоўваюцца для абмену паведамленнямі. А ў наступным годзе носьбітаў гэтых моваў стане болей за тых, хто карыстаецца мовай Шэкспіра.

Цягам наступных пяці гадоў мільёны кітайцаў, якія пачынаюць карыстацца сеткай, назаўжды зменяць размеркаванне лінгвістычных сілаў на карысць нашчадкаў Канфуцыя.

Гэткая праекцыя, заснаваная на фенаменальным росце колькасці карыстальнікаў інтэрнэту ў Кітаі, зменіць стратэгічныя планы глабальных медыяў. Ужо сёння ёсць газеты, якія існуюць толькі ў электронным выглядзе і спалучаюць у сабе адзнакі друкаваных выданняў з уласцівасцямі тэлевізійнага каналу.

Уважаючы на гэта, можна прадбачыць калі не канец, дык прынамсі значную саступку старых сродкаў інфармацыі на карысць навейшых. А калі гэта адбудзецца ў свеце, дзе англійская мова і сёння ўжо не асноўная, дык варта задацца пытаннем, што нас чакае тады?

Цяпер даць дакладны адказ няпроста, хоць скептыкі і сцвярджаюць, што кітайская мова застанецца абмежаваная абшарам Кітаю і ніколі не стане міжнароднай, як цяпер мова англійская.

І ўсё ж нават калі кітайская мова пакуль не міжнародная, рэальна яна ўжо сталася мовай зносінаў на большай частцы Азіі, дзе шматлікія суполкі выхадцаў з Кітаю дамінуюць у справах рэгіянальнага гандлю. Гэтая сітуацыя выявіцца яшчэ выразней у 2007 годзе і далей у сувязі з ростам самога Кітаю і яго эмігранцкіх «выселкаў». Астатняя частка карыстальнікаў сеткі не зможа заставацца абыякавай да гэтага пераходу.

Адвакаты ўжо сёння намагаюцца прыдумаць, як упарадкаваць блытаніну моваў; сапраўднай праблемай застаюцца прынятыя лексічныя штампы – як перавесці іх на кітайскую мову. Ці мяняць традыцыю напісання назваў? Ці будуць гэта новыя назвы? А калі назвы будуць іншыя, то як быць з тымі, якімі мы карыстаемся згодна з цяперашняй традыцыяй? А такія сістэмы, як *Aol*, *Murdoch*, *Bertelsmann* і гэтак далей: калі кітайская мова набярэ моц, то як захаваць магутную базу гэтага свету інтэрнэту, які ў такім выпадку будзе закрыты?

Гэтае пытанне – цэнтральнае для новай эканомікі, так моцна звязанае з інфармацыйнымі сістэмамі, у якіх пачне пераважаць кітайская мова. Тут ёсць пра што падумаць.

«La Stampa»

СПОРТ

Эфедрын забраў золата

Амерыканскую веласіпедыстку Анэт Хансан дыскваліфікавалі на месяц, бо яна не прайшла допінг-тэст. У арганізме чэмпіёнкі свету па велатрэку ў гонцы пераследу на 2 кіламетры знайшлі эфедрын. Аналіз быў узяты 11 кастрычніка на спаборніцтвах у Вялікабрытаніі. Трыццацігадовую спартсменку пазбавілі залатога медаля, а дыскваліфікацыя пачала дзейнічаць з 11 снежня. Варта зазначыць, што эфедрын часта ўваходзіць у склад лекавых сродкаў, якія прадаюцца без рэцэпту і якія можна ўжыць і не наўмысна.

Associated Press

Ален Дэлон пакідае экран

Знакаміты французскі акцёр Ален Дэлон вырашыў завяршыць сваю бліскучую кінакар'еру. Ён паведаміў публіцы, што болей не будзе здымацца. «Новае кіно не для мяне, – патлумачыў сваё рашэнне Дэлон на спецыяльнай прэс-канферэнцыі ў Парыжы. – Мне ў жыцці пашанцавала: я меў магчымасць рабіць што заўгодна, калі заўгодна і з кім заўгодна. Я зняўся ў 85 кінастужках, прычым у 82 з іх іграў галоўныя ролі».

На пачатку студзеня прыхільнікі таленту Дэлона ўбачаць акцёра ў яго апошняй ролі. Нядаўна ён зняўся ў трохсерыйным дэтэктыўным тэлефільме рэжысёра Жазэ Пінейры пад назвай «Фабіа Мантале». Ален Дэлон патлумачыў, што не даў рады спакусе выканаць галоўную ролю – марсельскага дэтэктыва Фабіа Мантале, незвычайную асобу, анархіста і да таго ж гурмана. Мантале – герой папулярнай у Францыі трылогіі дэтэктыўных раманаў, якія паклалі пачатак такой літаратурнай плыні, як «марсельскі дэтэктыў». Аўтар бестселераў – марселец Жак-Клод Ізо. Дэлон вырашыў, што, калі гледачам фільм спадабаецца, ён здымецца ў ягоным працягу.

Ален Дэлон, які нядаўна адсвяткаваў свае 66 гадоў, застаецца адным з найпрыгажэйшых акцёраў еўрапейскага кінематографу. Пранізлівыя халодныя блакітныя вочы сталі візітоўкай акцёра, а сам ён успрымаецца як сімвал эпохі. Дэлон правёў на здымачных пляцоўках 43 гады і кажа, што ніколі не згаджаўся працаваць пад чыім-небудзь ціскам, прымусам ці дзеля грошай.

У будучыні Дэлон мяркуе заняцца рэжысурай і прадзюсерствам. Ён ужо паставіў два фільмы і выступіў прадзюсерам 24 карцін. Дэлон працаваў з такімі знакамітымі рэжысёрамі, як Лукіна Вісконці, Мікеланджэла Антаніёні, Рэне Клемон.

Бацькі акцёра разышліся, калі хлопчыку было чатыры гады. Маці, Эдыт Арнольд, працавала фармацэўтам, а бацька, Фаб'ен Дэлон, валодаў невялікай кіназаляй "Рэгіна" ў Бургля-Рэйн. Блізка дому не было ніводнай школы, так што падлеткам Дэлон паспеў павучыцца ў 17 розных класах. А ў 15 гадоў яны з сябрам вырашылі ўцячы ў Чыкага, але іх затрымала марская паліцыя.

Ален Дэлон любіць ездзіць на матацыкле, гуляць у футбол. У войску ён служыў на флоце ў Індакітаі. Хоць існуе версія, што ён служыў там у дэсантным падраздзяленні. Адзінае, пра што ён не думаў, – гэта пра кар'еру акцёра. Ён працаваў насільшчыкам у супермаркеце і афіцыянтам у танных карчомках. Там ён знаёміўся з багемнай моладдзю і крымінальным светам. Не маючы сталага заробку і свайго кута, Ален начаваў у сяброў, адным з якіх быў акцёр Жан-Клод Брыялі. Разам з ім у 1957 годзе Ален Дэлон паехаў на Канскі фестываль «патусавацца». Менавіта там прадзюсеры звярнулі ўвагу на невядомага маладога чалавека з уражлівай прывабнай знешнасцю. Уплывовы галівудскі прадзюсер Дэвід Селзнік адразу прапанаваў яму кантракт на сем гадоў. Але Дэлон чамусьці адмовіўся ад зайздроснай прапановы і вярнуўся ў Парыж, дзе зняўся ў Іва Алегрэ ў фільме «Калі ўмешваецца жанчына». Роля ўдалася, і на яго звярнуў увагу Рэне Клемон, запрасіўшы зняцца ў карціне «На яркім сонцы», дзе Дэлон выканаў адну з лепшых сваіх роляў. Але самай вядомай роллю Дэлона сталася роля Рока ў сусветна вядомым фільме Л.Вісконці «Рока і ягоныя браты» (1960).

Акцёр, які так і не атрымаў ды нават не імкнуўся атрымаць вышэйшую адукацыю, — узор таленавітага і паспяховага самавука. І аднак Дэлон усё жыццё разрываўся паміж лёгкім авантурным кіно і «высокамастацкім». Таму адносіны шматлікіх гледачоў да яго творчасці такія неадназначныя і ўражанні ад яго персанажаў часта супрацьлеглыя. Яго нават называюць «Бельмандо для чуллівых». А сам Дэлон лічыць, што ўсе ролі былі аднолькава цяжкімі, бо ў кожную прыходзілася ўкладаць душу. Кожны герой – гэта адлюстраванне ягонага характару, а сам ён мае звычку аддавацца і жыццю, і працы да канца.

Utro.ru

Шоры на вачах у левых

Што, для левых ізноў надышоў 1956 год? Падобна, што так.

У 1956 годзе пасля прамовы Хрушчова, якая выкрывала некаторыя сталінскія злачынствы, левыя па ўсім свеце разгубіліся. Хрушчоўскія выкрыванні ўзрушылі не толькі сяброў камуністычных партыяў; прагрэсіўныя людзі самых розных плыняў – ад трэд-юніяністаў да трацкістаў – былі вымушаныя, калі, вядома, ім хапала смеласці і сумлення, пераацаніць свае даўнія перакананні.

Падзеі 11 верасня ўвагналі тых з нас, хто лічыць сябе людзьмі прагрэсіўнымі – хто верыць у дэмакратыю, фемінізм, правы чалавека і сацыялізм – у такі самы крызіс, як у 1956 годзе. Гэтым я зусім не хачу сказаць, што ісламскія фундаменталісты, якія абвесцілі вайну «нявернымі» (прычым у ліку «няверных» апынулася багата сваіх жа), – сталіністы (хоць гэтыя дзве групы пэўна чымсьці падобныя адна да адной). Я хачу сказаць, што мы павінны, калі нам хопіць сумлення і смеласці, пераацаніць свае перакананні, якія так доўга песцілі.

Чашай Грааля для шмат якіх левых канцэпцый цягам апошніх двух-трох дзесяцігоддзяў была тэорыя адноснасці ў галіне культуры. Мы спужаліся, каб нас не пачалі называць расістамі, імперыялістамі, ганарліўцамі, элітарнікамі ці «залішне заходнікамі», – і адвялі вочы, а час ад часу нават падтрымлівалі ўсялякія праявы варварства. А побач з гэтым з'явілася дзіўная пашана да «традыцыйных культур» – дзіўная для тых, хто лічыць сябе дальнабачнымі рацыяналістамі, прынамсі ў тых выпадках, калі гаворка ідзе пра культуры, што расцвітаюць у краінах так званага трэцяга свету.

Да прыкладу: адна мая студэнтка абараняла калечанне жаночых геніталіяў, якое практыкуецца ў Афрыцы, на падставе яго «традыцыйнасці». Я ёй адказала: «Правільна, традыцыйным было і рабства ў паўднёвых штатах Амерыкі». – «Гэта ж зусім другое!» – закрычала яна.

На жаль, гэта не так. І на самой справе, калі б Маркс пісаў цяпер, яго б палівалі гразёю за дыскрэдытацыю ідыятызму вясковага жыцця – бо сёння любы ідыятызм трактуецца (хай нават усё сведчыць пра адваротнае!) як форма інтэлекту. І далей: ёсць опіум для народу, які нейкім чынам трансфармаваўся ва ўсвядомленае, нават дыялектычнае патрабаванне нацыянальнага вызвалення. Шкада, але і гэта не так!

Горкая іронія: гэтая спроба вызваліцца ад расізму прывяла да расісцкага погляду на свет. Як яшчэ мы можам назваць тое, што мы свядома закрывалі вочы на пакуты людзей, якія жывуць у слабаразвітых краінах, катоўні, якія запаланілі ўсе арабскія краіны, мільёны пакутнікаў з часоў вар'яцкай ірана-іракскай вайны, сотні санкцыяваных дзяржавай смяротных пакаранняў у Кітаі, даведзены да абсурду прыгнёт жанчын? (Нюрнбергскія законы здаюцца амаль мяккімі ў параўнанні з тымі забаронамі, што накладае на жанчын Талібан, хоць па духу або два пакеты пастановаў – браты-блізняты.)

Вось яшчэ адна іронія: наша вера ў правы чалавека нейкім чынам паспрыяла гэтай здрадзе. Я часта чую гэтымі днямі, што правы – неад'емныя ад чалавека, бо яны, маўляў, знаходзяцца ў сярэдзіне яго ад нараджэння, як тыя гены ці ДНК. Зручна – асабліва для таго, хто мусіць абараняць – не ствараць – штосьці дадзенае ад нараджэння? Аднак правы не бываюць прыроджанымі: гэта штучныя, створаныя чалавекам структуры, вынік супольных роздумаў, прадукт гісторыі і *працы* ў маральнай і палітычнай сферах чалавечай дзейнасці. Мы не атрымліваем правы ў спадчыну – мы іх ствараем. Яны перастаюць існаваць тады, калі мы перастаем ствараць інстытуты, якія займаюцца іх рэалізацыяй, і пачынаем захапляцца пачуццямі, якія іх ідэалізуюць.

Хана Арэндт добра сказала (яшчэ ў 1951 годзе, але гэта магло б быць сказана і сёння): «Ніводзін парадокс сучаснай палітыкі не напоўнены да такой ступені горкай іроніяй, як неадпаведнасць паміж намаганнямі ідэалістаў, натхнёных добрымі намерамі (яны ж упарта настойвалі на «неад'емнасці» тых правоў чалавека, якімі маглі карыстацца дзеля свайго здавальнення толькі жыхары заможных цывілізаваных краін) і сітуацыяй адсутнасці саміх гэтых правоў. Роўнасці ў нас не атрымліваецца, але яна вынікае з арганізацыі чалавечага грамадства настолькі, наколькі грамадства кіруецца прынцыпам справядлівасці. Мы не нараджаемся роўнымі, мы робімся роўнымі як чальцы групы выключна таму, што пастанавілі гарантаваць кожнаму з нас аднолькава роўныя правы».

Пачынаючы з XVIII стагоддзя і да сярэдзіны XX-га левыя вызначалі сябе як абаронцаў ведаў, атэізму, прагрэсу, скептычнага спосабу мыслення і ўніверсальных (а не адносных) свабодаў. Усё гэта цяпер жахлівым чынам перакруцілася; устойлівыя каштоўнасці нашых папярэднікаў мы замянілі на нясмелыя, запалоханыя лагічнымі абгрунтаваннямі шаманскіх ідэалогій і практык усіх масцей.

11 верасня — а пад гэтым я разумею не толькі бойню ў Сусветным гандлёвым цэнтры, але і клубок поўных нянавісці, рэакцыйных поглядаў на свет, якія выступілі ў той дзень з выразнай сілай, а таксама арганізацыі, што іх прытрымліваюцца, – стала заклікам да змагання. Бывае час пераменаў, калі адбываецца паварот ці нават разрыў ходы гісторыі. Цяпер якраз такі час. І раз ён надышоў, мы мусім расстацца са згубнай звычкаю прыпісваць слушнасць вясніку, а не вестцы.

Усялякая мараль бярэ пачатак у рэалізме: наша здольнасць бачыць свет такім, які ён ёсць, а не такім, якім мы жадаем яго бачыць, павінна стацца (дый заўсёды мусіла б быць) пунктам адліку палітыкі левага толку. Ці хапае нам сумленнасці і смеласці, каб вызваліцца ад шалупіння нашых рамантычных ілюзіяў адносна прыгнечаных і нашых сарамлівых лагічных абгрунтаванняў, народжаных з пачуцця віны, пахвальбы і абыякавасці? Ад гэтага залежаць нашыя жыцці і, бясспрэчна, той узор свету, які мы пакідаем у спадчыну нашчадкам.

С'юзі ЛІНФІЛД, Нью-Йоркскі універсітэт

© Project Syndicate and Institute for Human Sciences, снежань, 2001

Галоўны рэдактар
Павел ЖУК

© НАША СВАБОДА. Спасылка на газету НАША СВАБОДА абавязковая. Рэдакцыя можа не падзяляць меркаванні аўтараў, публікаваць артыкулы дзеля палемікі
Адрас: г.Мінск, пр-т газеты «Известия», 8-173. Пасведчанне аб рэгістрацыі № 1289. Выдаецца з 25 лютага 2000 г. Заснавальнік Зміцер Жук.
Выдавец — рэдакцыя газеты НАША СВАБОДА. E-mail: NPSvaboda@irex.minsk.by Надрукавана з дыяпазітываў заказчыка на паліграфічным РУП «Чырвоная звязда»
220073, г. Мінск, Першы загарадны завулак, 3. Заказ №1799 Нумар падпісаны ў друк 20/12/2001 (15:00) Наклад – 9.640